

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A desperált függetlenségek

Debrecen, június 14.

A szép multu s oly sivár jelenü függetlenségek fuzióba léptek, írják a lapok. Hát eddig milyen állapotban voltak? Hisz uniszono lármáztak, tiltakoztak, loptak időt s mentették a hazát — dologtalansággal. Valóban, ez a fuzió sem rajtuk, sem az ország sorsán nem változtat. Munka idején egymást marcangolók, mint a hörcsögök; éhség idején farkába verődnek, mint a farkasok. Hogy akire fogukat csattogtatják, az hazájuk békés fejlődése, becsülete s életnek induló szabadsága s történelmi egysége . . . mit törődnek ők azzal! Várhatni-e farkasoktól több önmegtagadást s bölcseséget?

Nem is érdemes e fuzióról szólni, erről a sántán, bénán feltámadt új koalícióról.

De oly kiváló emberek, mint Apponyi, e kristálytisza logikájú s dialektikájú fő, oly gyakorlati érzékű s sok tapasztalású, európai műveltségű férfiú, mint Kossuth Ferenc, nem érzik-e helyzetük lehetetlenségét, mikor oly hatalmas munkatervvel szemben, aminő a kormányé, a negációnál, tehát a dologtalanságnál s ebből születő veszekedésnél, lármánál többre nem képesek emelkedni? Mert „a választójogi törvény revíziója, az alkotmányjogi sérelmek orvoslása, a parlamenti őrség megszüntetése“ csak negáció s állandó forrása a vizsálynak, ha ugyan komolyan veszik elhatározásukat s addig szóba sem állnak a parlamentáris kormánnyal, míg e mézes kö-

teleket szájukon végig nem huzzák. Pedig tudtunkkal a föld még mindig nyugatról keletre forog s bajosan fog oly ötlete támadni, hogy a másik oldalra forduljon. A negáció, ott, ahol dolgozni kell, alkotásokat, pozitív tetteket kell produkálni, történelmet kell csinálni; ahol a multak hiányait s hibáit kell egy reális értékű s tartalmu, intézményes jövővel kitölteni: ott a negáció valóban még a fűtőlönél is kevesebbet ér, annál t. i., amely az egylovas talyigán hallszik.

Pozitívumot, munkaprogramot kérünk. Munkával szembe tartalmasabb, több sikert remélhető munkát lehet csak szembeheiyezni s a kié a plus, azé a pálna, a hatalom; mert aki többet s jobbat tud a köznek javára szolgáltatni, méltó, hogy az első legyen. De aki nemcsak, hogy kevesebb munkával nem kecsesget, hanem még a dologtevőket is haszontalan időfecsérlésre szorítaná a folytonos, hajlammá nőtt civódással: az akkor a leghasznosabb a közre, ha minél kevesebb tere van az érvényesülésre, illetve a kártevésre. A régi koalíció ilyennek bizonyult; szétrobbantva magát, az országot kronikussá lett obstrukcióval romlásba sodorta majdnem, sőt talán más államokat is — s most diestelenül újra összeverődnek, hogy kétségbeesett gyűlölettel hajtva, ezt a haláltáncot előlről kezdjék.

Borzasztó züllés, ahol csak az Ursten irgalma segít már rajtuk, de sem ők maguk, sem barátaiik vagy ellenségeik, úgy látszik, nem bírják őket észretériteni.

Hát hogy is hallgatna a józan észre s lelkiismeretre egy Justh, vagy Zboray, Ba-

nyoni, mikor Apponyi Albert gróf is, ez a mindnyamtól mindig oly tisztelettel becsült nagy ember is annyira elvakul, — bossánat a szóért — a pártszenvedélém gözében, hogy a parlamenti őrség intézményes, törvényes létrejöttét elegendő oknak mondja, hogy az országos munkából magát kivonja. De különben is, lenne ez még oly törvényellenes s sértő is, feloldottnak érezheti-e magát egy Apponyi a kötelesség alól, hogy erejét s tehetségét minden lehető viszonyok közt a nemzeti munkának szentelje? A nemzetnek annyi tiszteletétől s várakozásától körülvevett államférfiu bizonyára sokaknál jobban tudja, mit mondott a Megváltó azoknak, kik szemére vetették, hogy a bünösökkel ül egy asztal mellett. „A betegeknek kell az orvos, nem az egészségeseknek“. — Ha beteg ez a parlamenti élet, nem Apponyinak-e lelkiismereti kötelessége, hogy tudásával, hazafiségével, tapasztalatával s hivatottságával segítségére siessen a betegnek. Kinek akkor, ha nem neki?

De hát, ha elmúlt a parlamentnek ez az ovidiusi aranykora, amikor az elme, az ékes-szólás, a meggyőzni akarás nemes eszközei uralkodtak a vitákban, hogy helyüket a miniszter fejéhez vágott foliánsok s tintatartók s revolverlövészek tölték ki, nem is szólva a piaci s korcsmába se illő duhajkodásokról: lehet-e csodálni, hogy a nemzet, az emberi természet alkalmazkodó voltánál fogva a brutalitás ellen megfelelően védekezik? Ez még nem a „jus talionis“, „a szemet-szemért, fogat fogért“ érvényesülése, hanem egyszerű

Pethő.

Irta: Fényes Jenő.

Közös folyosóról egymással szembe nyílik két ajtó. A jobboldali szoba ablaka utcára néz. Kovácsné az ablaknál ül. Kézimunkál. A baloldali szobában Pethő, egy csillogó szemű, barna, 19 éves jogász a tükör előtt áll és vizsgálja magát, hogy nincs-e még valami szépség-hiba rajta. Még egyszer végigsimítja a haját. A torkán köszörül egyet. Az ajtóhoz megy. Egy pillanattig hallgatózik, azután erőlyesen kinyitja az ajtót, a szemben levő ajtóhoz lép. Bekopogtat. Idő este 8 óra körül.

Kovácsné (bent): Szabad!

Pethő (belépve): Csókolom kezeit. (Megáll az ajtónál.)

Kovácsné (élénken): Maga az Pethő? Jó estét, Jöjjön közelebb. Hozzon ide mellém egy széket! (Pethő lassan megindul és egy széket Kovácsné mellé visz.) No jöjjön, jöjjön barátom! Lásza ezt okosan tette, hogy bejött. (Pethő leül.) Ezt szeretem. Már kezdtem haragudni magára.

Pethő: A nagyságos asszony olyan jó.

Kovácsné: Én mondtam magának barátom, szívesen látom mindíg. Ezt kijelentettem egyszer és mindenkorra, amikor ideköltözött. Amikor nem tanul, jöjjön be hozzánk.

Pethő: Nem érdemlem meg nagyságos asszonytól ezt a nagy jószágot.

Kovácsné: De édes barátom, ez nem jószágot . . . Csak jöjjön be, amikor tetszik. Min-

dig szívesen látom. Ne legyen olyan vad. Mi ezelőtt sohasem adtunk ki albérlésbe szobát. Maga az első lakónk. Első pillanattól kezdve láttam, hogy uriember. Bármikor szívesen látjuk.

Pethő: Nagyon köszönöm.

Kovácsné: Az uramnak is feltűnt már, hogy milyen bátortalan maga. Amikor elvégezte a dolgát, jöjjön be mindíg.

Pethő: Be fogok jönni.

Kovácsné: Látja, milyen jó most is, hogy bejött. Egyedül vagyok. Én vagvok magának hálás, hogy elszórakoztat. Az uram délben elutazott.

Pethő: Igen, tudom.

Kovácsné: Tudja? . . . Honnan? . . . Hiszen maga ma itthon sem volt. Maga csak most jött haza.

Pethő: Hallottam.

Kovácsné: Kivel? Találkozott vele?

Pethő: Hallottam. A nagyságos asszonytól hallottam.

Kovácsné: Tőlem? . . . Mikor?

Pethő: Tegnap este, mikor megbeszélték. Kovácsné: Nagy Isten! . . . Áthallatszik a beszédünk?

Pethő: Nem.

Kovácsné: Nem . . . Hiszen azt mondja, hogy hallotta. És valóban, tegnap este beszéltek meg. Hát hogyan hallotta meg?

(Pethő lesüti a szemét. Hallgat.)

Kovácsné: No mi az? . . . Pethő! . . .

Hallja, mit kérdek? Hogyan hallotta meg? . . . No, mi az? . . . Nem felel? . . . Pethő!

Pethő: A nagyságos asszony meg fog haragudni rám.

Kovácsné: Haragudni? . . . Miért? . . . Pethő . . . Pethő ur?! . . . Maga hallgatózott?

Pethő: Igen.

(Hosszu szünet. Pethő lesüti szemét. Kovácsné szó nélkül bámulva nézi.)

Kovácsné (hosszu szünet után): Pethő ur! . . . Kérem, távozzék a szobámból!

(Pethő feltekint reá. A szeme ég. Mozdulatlanul ül.)

Kovácsné (feláll. Erélyesebben): Pethő ur, ismét kérem, hagyjon magamra.

Pethő (fözláll. Könyörögve): Nagyságos asszonyom . . .

Kovácsné: Kérem, kiméljen meg. Nekünk nincs több szavunk egymáshoz.

Pethő (mozdulatlanul áll): Nagyságos asszonyom! . . . (A hangja szenvedélyesebb lesz. Erős.) Én itt maradok.

Kovácsné: Itt? . . . Mit mond? Itt marad az én szobámban, ha én azt parancsolom, hogy távozzék?

Pethő: Nagyságos asszony én . . . én ki-megyek, én ki fogok menni, ha parancsolja.

Kovácsné: De azonnal!

Pethő (szenvedélyesen, gyorsan): Nagyságos asszonyom, bevallom, én tudtam, hogy nincs itthon a férje.

Kovácsné: Ha egy csöpp férfiaság van benne, szó nélkül bemegy a szobáiba.

biztosítása ama rendnek, melyet a képviselő uraknak a dolog s helyzetük, elhivatásuk természeténél fogva maguktól kellett volna szent s sérthetetlennek tartani.

A tizparancsolat kötáblára írva hirdeti az emberi társadalom egységes s sérthetetlen alapjait. De nem azok számára vésetett köbe, kik az igazságot szívükben hordják, hanem kik megvetik s hogy nyomukban járjon a javító s megtorló büntetés is.

A parlamentj őrsg nem Apponyi, Andrássy s Kossuth ellen szervezett, hanem azok ellen, kik a parlamentet lebutányával tévesztették össze.

Szomoru bizonyítéka az a kötáblás parancssorozat az ember erkölcsi érzéke elhanyagolásának, mert nem mondták előbb, hogy „ne lopj, ne ölj”, csak mikor már öltek, loptak. Szomoru bizonyítéka a magyar parlament dekadenciájának, tagadhatatlan, az őrsg szervezése. De hát az Uristen a hibás az ember, a szabad ember elzülléséért? A magyar kormány az oka a szabad ellenzék elvadulásának?

Csak egy kis őszinte igazságszeretet s megjön a belátás s megszűnik a desperált tagadás.

Philippus.

A dorogi püspökség ügye a képviselőházban

Megszavazták a törvényjavaslatot

A képviselőház mai ülésén tárgyalta s úgy általánosságban, mint részleteiben megszavazta a hajdudorogi görög-katolikus magyar püspökség föllállításáról szóló törvényjavaslatot. Egyedül a román nemzetiségi Pop Cs. István beszélt a javaslat ellen, de kifogásaira Jankovich Béla dr. kultuszminiszter adatokkal cáfolta rá. — Az új püs-

Pethő: Bemegyek. Azonnal megyek. De nem szó nélkül. Bemegyek, ha néhány szót enged szólanom.

Kovácsné nem felel.

Pethő (egy kis szünet után): Mióta ide költöztem, nem tudok tanulni. Tudja meg, nagyságos asszonyom, hogy mióta idejöttem, minden éjjel csak hajnalban fekszem le.

Kovácsné: Ezt elhiszem. Hallgatózik.

Pethő: Igen. Hallgatózom. Hallgatom a hangját. Hallgatom a beszédjét, a kacagását. Azután . . . azután, mikor elcsendesül a ház, mikor lefeküsznek . . . hallgatom a nagy csendességet. Hallgatom, amint alszik. Nem látom, nem hallom, de érzem a szive dobogását. Hallom a szabályos lélekzését. Látom a dártnán a fejét.

Kovácsné (erőltetett erélyességgel): Pethő ur! Az Isten szerelmére! Kérem, könyörögök, hagyjon magamra!

Pethő: Pedig nekem tanulnom kellene. Én minden nap azt írom az apámnak, hogy júniusban teszem az alapvizsgámat. De én már egy hónapja tudom, hogy nem teszem le júniusban, hogy csak szeptemberben fogom letenni, hogy még szeptemberben sem fogom letenni. Én nem voltam ilyen sápadt, mint most.

pökség ügyét megelőzőleg az óvónök fizetésrendezéséről szóló javaslatot intézték el. Részletes tudósításunk itt következik:

Az óvónök fizetésrendezése.

Beöthy Pál elnök tiz óraker megnyitja az ülést.

Az elnöki előterjesztések után harmadszori olvasásban elfogadták a tegnapi megszavazott javaslatokat. Maid áttért a Ház az állami és nem állami kisdédóvónök fizetésrendezéséről szóló javaslat tárgyalására. **Siegescu József** előadó ősmertette és ajánlotta a javaslatot elfogadásra.

Melzer Vilmos (szász) szerint szükség van az állami felügyeletre és az egységes hitfelekezeti autonómiára. A fegyelmi eljárásra vonatkozó rendelkezéseket nem helyesli. A javaslatot a szász nemzetiségiek nem fogadják el.

Pop Cs. István veszedelmes dolognak tartja, hogy az Apponyi-féle törvények címeit a kisdédóvókba is beviszik.

Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter Melcer beszédére azt válaszolja, hogy ezek a javaslatok az egyházi autonómiát egyáltalán nem érintik. Pop Csicsót pedig arra figyelmezteti, hogy mindenkinél természetesebb érdeke az állam nyelvével minél előbb elsajátítani; ha a kisdédóvó-intézet ebben közreműködik, ezt vexációnak nevezni semmiképpen sem lehet. A javaslatot elfogadásra ajánlja.

A Ház a törvényjavaslatot megszavazta. **Siegescu József** és **Pirkner Ferenc** előadása után vita nélkül elfogadták az önálló gazdasági népiskolai szaktanitók és tanítónök illetményeiről szóló törvényjavaslatot.

A hajdudorogi püspökség.

A szünet után **Mártonfiy Márton** előadó ismertette és elfogadásra ajánlotta a hajdudorogi görög-katolikus püspökség felállításáról szóló törvényjavaslatot.

Pop Cs. István (román nemzetiségi) hosszasan beszélt a javaslat ellen s a román nemzetiség sérelméről panaszkodik.

Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter reflektált a kifogásokra és számszerű adatokkal bizonyította, hogy nemzetiségi szempontokból is figyelembe vették a figyelembe veendőket. Sajnálja, hogy — amint Pop Cs. István állítja — a román püs-

Én csak azóta alszom nappal, mióta ideköltöztem. Én azelőtt mindig éjszaka aludtam. Én csak azóta nem alszom éjjel, mióta idejöttem.

Kovácsné: Pethő ur, menjen a szobájába!

Pethő: Megyek. Én megyek. (Megindul.) Én bemehetek, de engem a nagyságos asszony hívott be ide. Én . . . én sokáig nem mertem bejönni, engem a nagyságos asszony hívott be ide.

Kovácsné: Igen, hívtam, hívtam. De most arra kérem, menjen a szobájába. Maga . . . maga persze ugy-e azt hiszi, hogy mi igazán szoktunk veszekedni, hogy mikor az uram kiabál, akkor ő igazán haragszik. Ugy-e maga azt gondolja, hogy mi . . . hogy mi talán rosszul is élünk?

Pethő hallgat.

Kovácsné: Mert mi nem élünk rosszul. Én szeretem az uramat. Én nagyon szeretem. Én nem vagyok szerencsétlen, mint mondani szoktam. Ezt csak azért mondom, hogy eltitkoljam előtte is a boldogságomat . . . Pethő ur, menjen a szobájába.

Pethő (indul): Megyek. Én megyek. Én be sem jöttem volna ide, ha nagyságos asszony nem hív engem. Én ugy láttam, hogy a nagyságos asszony, mikor a lépcsőn talál-

pökök meghallgatása nélkül alkották meg ezt a törvényjavaslatot, de hát nem tudja, miért nem volt alkalma erre a kormányynak. Kijelenti, hogy a kormány kész megfontolás tárgyává tenni a jogos kívánalmakat.

A Ház ezután úgy általánosságban, mint részleteiben megszavazta a törvényjavaslatot.

A mentelmi bizottság jelentésének tudomásul vétele után a legközelebbi ülést hétfőre tűzték ki s ezzel az ülés háromnegyed 2 óraker véget ért.

Muzulmán ifjak kolóniája Debreczenben

Megalakul a Julián-egyesület helyi bizottsága

Egy régi nagy, nemzeti kulturtörökvés keresett és talált most Debreczenben is kitarató, buzgó hiveket. A **Julián-egyesület**, amely a Száván túl élő magyarság megmentéséért küzd nagy sikerrel egy évtized óta. Debreczen, ezt a tősgyökeres, igazi magyar helyet is belevonja akciójába és segítségül hívja nagy, szép és nemes munkáihoz Debreczen szinmagyar társadalmát is.

Vargha Gyula dr. miniszteri tanácsos, az országos m. kir. központi statisztikai hivatal igazgatója, a Julián-egyesület igazgatója, aki már néhány nap előtt az ügy érdekében itt járt Debreczenben, ma ismét Debreczenbe érkezett, hogy a szervezés munkáját elvégezze.

Holnap, vasárnap délelőtt tartják meg a debreceni református kollégium kis tanácstermében az **alakuló szervező gyűlést**, amelyen megalakítják az elnökséget, az igazgatóságot és a **helyi bizottságot**.

A szervezés munkája után megindul a rendes és pártoló tagoknak gyűjtése, ami, tekintve a nagy, nemes, nemzeti célt, bizonyára a legszebb eredménnyel fog járni.

A Julián-egyesületnek figyelmét Debreczenre a város szinmagyarsága mellett az a körülmény is fölhívta, hogy itt a főiskolának a Bosnyák-Magyar Központ kezdeményezése folytán az idén több bosnyák hallgatója volt, akiknek legnagyobb része a Julián-egyesület ösztöndíjasa volt.

koztunk, a szemembe szokott nézni. Én azt hittem, hogy a nagyságos asszony szeret beszélni velem, hogy alig várja az éjszakát, hogy ne aludjék, mint én, hogy fönn lehessen, és gondolhasson rám.

Kovácsné: Pethő ur! Kedves Pethő ur! Én nem haragszom magára. Csak ne akaratokodjék! Menjen a szobájába!

Pethő: Megyek. Amint parancsolja. Erre el voltam készülve. Tisztában voltam a helyzetemmel, mielőtt beléptem ide. Tudtam, hogy ezután vagy örökre itt maradok, vagy menem kell azonnal innen. A ládám már össze is csomagoltam. Én számítottam erre. Megyek. (Kovácsnéhoz lép.) Megengedi, hogy megcsókoljam a kezét? (Megcsókolja a kezét.) Bocsásson meg! (Kimegy. Bemegy a szobájába. Egy pillanat múlva felöltöben, kezében egy kis táskával megjelenik a folyosón. Ujra bekopogtat. Kovácsné nem felel. Belép.) Ugy-e, nem lesz alkalmatlan, ha a ládámért csak reggel küldök fel. Most csak ezt a kis táskát viszem magammal. Tehát én megyek. Csókolom kezeit. Bocsásson meg! (Meghajtja magát. Kimegy. A folyosón a lépcső felé tesz néhány lépést. Megáll. Vár. Néhány hosszú pillanatig.)

Kovácsné (mozdulatlanul áll szobájában).

CIRKVENICA

Nagy gyógyhatás görvény és angolkórnál, az idegrendszer betegségeinél, vérszegénységénél, sápkórnál, női betegségeinél, elhíjasodásnál és **idült rheumatizmusnál**. Mint klimatikus gyógyhely páratlan maláriánál, influenzánál és minden hurutos betegségeinél.

Modern fürdők nap-, homok- és szabad tengeri fürdőre.

tengeri fürdő és klimatikus gyógyhely, az Adria partján (Fiume mellett).

Egyedül belföldi tengeri fürdő. Menés homok-plázs. A partot körülbelül 300 méternyire finom homok borítja és oly sekély, hogy gyermekek minden felügyelet nélkül is fürödhetnek.

Kimerítő prospektust küld: a FÜRDŐ-BIZOTTSÁG.

Ez évben kiadott jelentésében az egyesület alludál is e tényre s jelentésének erre vonatkozó részében a következőket mondja:

Szavántuli iskoláink révén a múlt év nyarán összeköttetésbe jutottunk a boszniai és hercegovinai mohamedánokkal, akik bizalommal közeledtek hozzánk. Történeti okai vannak annak, hogy a magyar és a mohamedán kölcsönös rokonszenvet érez. Persze, a sok meddő beszéd, mely eddig a magyar-török barátságáról folyt, de amelyet tett nem követett, ennek az eszmének is sokat ártott, szinte elkoptatta. Az erdélyi fejedelemség az Ozmán-birodalommal szoros összeköttetésben állott. *A magyar kálvinistákat nem egyszer oltalmazta a török hatalom.* Mindennek emléke a hazai protestánsok között még ma is él s nem mosódott el egészen a mohamedánoknál sem. Arra kell törekedni, hogy ami ma történelmi emlék, az eleven erővé izmosodjék, mely közelebb hozza hozzánk a boszniai és hercegovinai muzulmánokat. Mikor a cselekvés terére léptünk, *tekintetünk az Erdélyhez tartozott Debrecenre esett, a tősgyökeres kálvinista iskola-városra,* mely most várja egyetemét és melynek százezernyi népe valóságos megtestesülése a magyar faji erőnek. *Dégenfeld József gróf és Lencz Géza dr. főiskolai rektor támogatása és közreműködése mellett ide hoztuk hat mohamedán ösztöndíjasunkat. Egy mosztári nagykereskedő már saját költségén adta fiát Debrecenbe. Csak anyagi eszközeinken mult, hogy már kezdetben nem jöhettek többen. Debrecenben a tanügyi körök, az ifjuság s a társadalom rokonszenvvel fogadta a vörösfesz fiukat. A jövő tanítási évre majd több muzulmán fiút hozunk Debrecenbe, hol mohamedán tanuló-gyarmatot szándékozunk kifejleszteni.*

Kétségtelen, hogy a Julián-egyesület törekvése teljes sikerrel fog járni Debrecenben, ahol most is azok a lelkes, magyar érzésű kulturbarátok vették kezükbe a szervezés munkáját, akik a mohamedán ifiak részére a kollégium megnyitását tették lehetővé.

= Beöthy miniszter lemondása. Egyes lapok ma arról hoznak hírt, hogy Beöthy László kereskedelmi miniszter családi okokból lemond. Egy esti lap tudósítja a miniszterhez fordult s kérdésére ezt a választ kapta: Egyelőre még nem.

Érzi, hogy Pethő még nem távozott el. Kiáltva.): Pethő!

Pethő (erős lépésekkel az aitóhoz megy. Benyit.): Parancsoljon!

Kovácsné: Jöjjön ide! (Pethő odamegy.) Csókoljon meg! (Pethő mozdulatlanul néz reá.) Csókoljon meg! Egyszer! . . . Megengedem.

Pethő lassan leteszi maga mellé a táskát. Nekikészülődik és bátortalanul, kezével hozzá sem érve odahajlik Kovácsnéhoz. Odanyújtja arcához a száját és megcsókolja.

Kovácsné (visszalép. Parancsolva): Most pedig menjen! Parancsolom. Menjen! Most mindjárt. Ha elmegy, szeretni fogom. De ne jöjjön vissza soha! Ha visszajön, ellenséget talál bennem. Meg fogom gyűlölni. Menjen, nem fogom elfelejteni. Az Isten áldja meg Pethő ur. Menjen! . . . Tanuljon!

Pethő lassan felemeli a táskát a földről és szemlesítve megindul kifelé. Vissza sem néz. Nem köszön, úgy távozik el. Kovácsné, mikor Pethő kilép, az aitóhoz megy. Odahajítja a fejét. Hallja a lépéseit. Hallja, amint lefele megy a lépcsőn. Hallja, mikor beteszi maga után a följárat aajtáját. Letérdepel. Előrenyújtja a karjait és elkialtja hangosan, kétségbeesetten: Pethő! Azután lehajítja mellére fejét. A haja egészen előrehull. Sokáig marad térdelve. Szemét lehunyja és arcán végigfolynak a könnyei.

Csánky Viktor dr. meghalt

A debreczeni tanfelügyelő halála

Debrecen város kulturéletének mélységes gyászja van. Csánky Viktor dr. kir. tanácsos, tanfelügyelő tegnap éjjel Földesen hivatásának lelkiismeretes teljesítése közben *váratlanul elhunyt.* A szíve ölte meg. Halála nagy vesztesége a tanügyi karnak, melynek hasznos, munkás és igazságos vezére volt s a társadalomnak, mely benne a haladás, az állami erősödés és a szabad fejlődés buzgó zászlóvivőjét gyászolja.

A *Debreceni Független Ujság* tudósítja a váratlanul beállott halálesetről a következő tudósítást szerezte:

(Az utolsó éjszaka.)

Csánky Viktor tegnap délelőtt utazott Földesre az ottani elemi iskolák vizsgálására. Karácsony Imre református lelkész látta vendégül, kinek családi körében tegnap este fél tizenegy óráig elidőzött. Akkor elbucszott és átment az udvarra nyíló vendégszobába azzal a kéréssel, hogy reggel fél nyolc órára költsék fel.

Öt órákor reggel a cselédleány bement a vendégszobába, hogy a tanfelügyelő ruháját tisztogatás végett magához vegye. A *gyertyát égve találta,* de mi rosszat sem sejtett, azt hitte, a tanfelügyelő feledékenységből hagyta azt eloltatlanul. Nem vette észre, hogy a ruhadarabok szanaszét hevernek. Rendellenesen, mintha valaki kinyitotta szétdobálta volna azokat. Félnyolckor pedig maga a lelkész, Karácsony Imre kopogtatott a vendégszobák aiján. Minthogy azonban választ nem kapott, azt hitte, annyira fáradt a tanfelügyelő, hogy még mindig alszik. Nem akarta háborgatni. Kilenc órákor azonban ismét átlátogatott a vendégszobába s mert választ kopogtatására ezuttal sem kapott, félrehuzta az ablak redőnyét.

Megdöbentő látvány tárult elé. Csánky Viktor viaszzerű tagokkal, mozdulatlanul fekiüdt az ágyban, olyan helyzetben, amely arra engedett következtetni, hogy itt *erős küzdelem folyt a közelben a halállal.* A tanfelügyelő balkeze a halántékához volt támasztva, míg jobb lába a görcsökkel viaskodott s szinte térdelő helyzetbe jutott. *Wéber Gyula dr. községi orvos* már csak az órák előtt bekövetkezett halált konstataálhatta. Szívzélhűdés ölte meg. Ugy látszik, haláltusája utolsó percéig viaskodott az életért s az ágyához készített két és félliteres kancsó vıztartalmát teljesen kiitta.

(Élete és munkássága.)

Csánky Viktor dr. egyetemi éveinek letele után középiskolai oklevelet szerzett, a melynek elnyerése után a közoktatásiügyi miniszteriumban kapott állást. Itt a nagyszerű tehetségű és vaserejű államtitkár, *Gönczy Pál* lett figyelmissé tehetségére s vette pártfogásába a sok kvalitást mutató ifju tisztviselőt, aki már 1894-ben Háromszékvármegye tanfelügyelője lett. A Gönczy Pál iránt érzett hála utolsó percéig élt benne s a kiváló közoktatásiügyi lángelme emlékét szeretettel ápolta az itteni Gönczy-egyletben is. Három évig székelt Sepsiszentgyörgyön, ahonnan nőül is. 1898-ban már mint Hajdumegyei tanfelügyelő, nőül vette *Schmiedt Izabella* urhölgyet. Debrecenbe 1897-ben, *Eötvös Károly* Lajos tanfelügyelő után került s 17 évig munkálkodott.

Egyike volt az ország legképzettebb, modern és céltudatosan haladó iskolamestereinek, aki eltántoríthatatlan bainoka volt mind haláláig a kötelező állami oktatásnak. Az ő veze-

tése mellett az elhanyagolt, düledező felekezeti iskolák sorra épültek ujja, de azokban már az államé lett az intéző hatalom s míg előtte vármegyeszerte egyetlen állami iskola sem volt, most Szoboszló, Püspökladány, Nádudvar, Egyek tantermei hirdetik az állami oktatás erejét. *Debrecen környékén is 9 iskolát létesített,* melyekben az állam fizeti a tanerőt s ismeretesek városszerte legutóbbi harcos követelése az iskola nélkül lezüllo iskola-kötelesek elhelyezése miatt.

Főleg a *külsőségi iskolák* felállításával szerzett magának elévülhetetlen érdemeket, melyekkel lehetővé tette, hogy a kilométerekre terjedő tanyavilág is részesülhet az írás-olvasás áldásában.

Huszonöt éves jubileumát 1911-ben ünnepelte meleg szeretettel a hajdumegyei tanító-ság, melynek mindig buzgó támasza, igazságos bírása és vezetője volt. 1911. szeptember 21-iki dátummal a király a „*királyi tanácsosi*” címet adományozta Csánky Viktornak, aki ma hajnalban, 56 éves korában olv váratlanul elhunyt.

(A temetés.)

Csánky Viktor holttemetét ma éjjel egy órákor hozzák Földesről Debrecenbe, ahol az elhunyt temetése hétfőn délután három órákor fog végbemenni.

Nején kívül három gyermeke: Izabella, Matild és Viktorka állanak lesuitva koporsójánál.

A harmadik feleség

Öt évi fegyházra itélték az érmihályfalvai férjgyilkost

A szomszédos *Érmihályfalva* községben ez év április 3-án véres családi dráma történt. *Cservid József* ötven éves csizmadia mester felesége, *Almási Virág* egy zsebkéssel *agyon-szurta.* Cservid József tíz évig élt együtt a nővel, aki harmadik felesége volt. A csizmadia harmadik házasságát folytonos civódás és örökös perpatvar zavarta. Három évvel ezelőtt az asszony forró vízzel leöntötte a beteges férjet, aki hetekig nyomta az ágyat.

A végzetes reggelen is heves szóváltás támadt közöttük. A férfi félt feleségétől, aki a szomszédoknak gyakran mondogatta, hogy el fogja pusztítani az iszákos embert. A civódás hevében az asszony előrántotta férjének zsebkését és a szerencsétlen ember szívébe szurta. A nő elmenekült, a férje pedig, aki semmi fájdalmat nem érzett, felöltötte kabátját és a csendörökhöz akart menni. Alig ért azonban az ötödik házig, az utcán hirtelen összerogyott és meghalt.

A gyilkos asszony *Debrecenben* lakó fiához menekült, aki azonban, mikor megtudta, hogy édesanyja megölte az apját, szép szóval rábeszélte, hogy menjen vele a csendörökhöz és jelentkezzen. Az asszony látszólag beleegyezett és elment a csendörökhöz. — A csendörösi épület folyosóján odaszólt fiának:

— Eredj be fiam, majd én várni fogok reád.

A fiu bement és feljelentette az édesanyját, de mire a csendörök kijöttek a folyosóra, az asszonynak már csak hiult helve volt. — Megszökött. Végre három hét multán az érmihályfalvai országúton fogták el a lovas csendörök. Beszállították a nagyváradi kir. ügyészség fogházába és a váradi esküdtbíró-ság tegnap tárgyalta bűnügvet.

Az esküdtzéki főtárgyalásra számos tanút idéztek be; ezek valamennyien terhelően vallottak a férjgyilkos asszonvra, aki tagadta, hogy szándékosan ölte volna meg az urát.

Az esküdttek bűnösnek mondták ki Cser-

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

Piacz-utcza 42. sz. (Lamprecht palota.)

Arany János-utcza 16. sz.

FEUERSTEIN

mosó intézete Piacz-utoza 63.

Telefon szám: Főújslet 11-57. sz. Flókuslet 732. sz

vid Józsefnét bűnösnek mondták ki a hitvestárson elkövetett szándékos emberölés bűntettében s e verdikt alapján a törvénytörés az enyhítő körülmények figyelembe vételével *öt évi fegyházra* ítélte a gyilkos asszonyt. A védő semmisségi panasszal élt.

Létrejött a fuzió

Országos függetlenségi és 48-as párt

Désy Zoltán tiltakozik

Sok bajlódás és huza-vona után a függetlenségi pártok egyesülése ma este forma szerint is megtörtént. Az új párt neve: „*Országos függetlenségi és negyvennyolcas párt*” és elnöke: *Károlyi Mihály* gróf.

Ismeretes, hogy heteken át húzódtott *Kossuth Ferenc*, *Apponyi Albert* gróf, *Justh Gyula* és *Károlyi Mihály* gróf között az a tanácskozás, amelyen az új párt számára részletes függetlenségi programot dolgoztak ki. A hosszan elhúzódó egyezkedéseknek az volt az oka, hogy *Justh Gyula* szívósan ragaszkodott egyrészt a gazdasági önállóság kérdésében a dátum megjelöléséhez, másrészt a *hitbizományokkal szemben* is, olyan követeléseket állított föl, amelyeket *Kossuthék veszedelmeknek és tulradikálásoknak találtak*. Többször úgy állott már a dolog, hogy az egyezkedés végleg meghiúsul, és éppen ezért a tárgyalás közben legutóbb fölmerült az a terv is, hogy *Kossuth* *Andrássyval* és a disszidens hatvanhetes képviselőkkel alapítson egy kormányképes pártot, amelyet *Justhék* bizonyos kérdésekben, így a választójog dolgában továbbra is támogattak volna. *Kossuthék* azonban magának *Kossuth Ferencnek* ellenzése folytán elejtették ezt a szándékot. *Kossuth* ugyanis arra hivatkozott, hogy ha *Justhék* maradnak az új alakulásból és tovább is megtartják függetlenségi programjukat és jelszavaikat, a *Kossuth-párt* könnyen olvá tünhetnék föl majd a közvélemény előtt, mintha cserben hagyta volna a függetlenségi elveket.

Legutóbb aztán *Kemény Árpád* báró és *Batthyány Tivadar* gróf vetették közbe magukat a függetlenségi pártok egyesülése érdekében. *Kemény* báró az erdélyi függetlenségi közvélemény kívánságára hivatkozott, *Batthyány* gróf pedig azzal fenyegetőzött, hogy *kilép a Justh-pártból, ha a fuziót meg nem csinálják* és *Tiszák* ellen egyesült erővel föl nem veszik a harcot.

Az új párt programjában a vezérek tegnap délelőtt végre véglegesen megegyeztek. *Justhék* diadalmasan hirdetik, hogy kevés változtatással azt a programot fogadták el, amelyet *Justh Gyula* dolgozott ki. A megegyezés után nyomban táviratokkal közölték az eredményt a vidéken időző képviselőkkel.

Az új párt megalakulása.

— *A demokratákat nem üdvözlük.* —

A függetlenségi pártok ma külön-külön értekezletet tartottak, amelyen a vezérek közölték pártjaikkal a megállapodásokat. Azután a Pannoniába vonultak, ahol együttes gyűlést tartottak meg.

A gyűlés korelnökéül *Sipos Orbán* választották meg, majd a kandidáló bizottságot küldték ki, amelynek tagjaivá lettek: *Apponyi Albert* gróf, *Batthyány Tivadar* gróf és *Károlyi Mihály* gróf.

Míg a kandidáló bizottság munkáját véggezte *Justh Gyula*, *Polónyi Géza* és *Kossuth Ferenc* bejelentették a legutóbbi napok tárgyalásait és a programtervezetet. Bejelentették továbbá, hogy a pártiak csatlakozásukat fejezték ki a programtervezethez.

Sipos Orbán korelnök erre kimondta határozatilag a függetlenségi pártok egyesülését.

Kossuth Ferenc azt indítványozta, hogy az új pártnak neve *Egységes függetlenségi és 48-as párt* legyen.

Többek hozzászólása után azonban a gyűlés abban állapodott meg, hogy az új párt neve a következő legyen:

Országos függetlenségi és 48-as párt.

Ekkoráig már a kandidáló bizottság is befejezte munkáját és bejelentette, hogy a jelöléseket a következőképpen eítette meg:

Elnökök: *Justh Gyula*, *Kossuth Ferenc*.

Ügyvezető elnök: *Károlyi Mihály* gróf.

Elnöki tanács: *Apponyi Albert* gróf, *Bakonyi Samu*, *Lovász Márton*.

Alelnökök: Maradnak azok, akik eddig a pártok alelnökei voltak.

Gazdák: *Beck Lajos*, *Zlinszky István*.

A gyűlés egyhanguan hozzájárult a jelölésekhez, majd megbízta a gazdákat, hogy új klubhelyiség kibérléséről gondoskodjanak.

Károlyi Mihály gróf köszönetet mondott a választásért és kérte, hogy bizalmukkal támogassák őt működésében.

Ezután indítványt terjesztettek elő, hogy az új, most már egyesült párt egyesülése alkalmából üdvözlje a néppártot és a demokratapártot.

Rövid vita után a gyűlés kimondta, hogy a néppártot üdvözlö, a demokratákat nem.

A gyűlés befejeztével az egyesülés jó hatásáról és arról beszéltek, hogy most már egyesült nagyobb erővel támadhatnak a kormány ellen.

Tiltakozás a fuzió ellen.

A gyűlés folyama alatt *Désy Zoltán*tól távirat érkezett, amelyet nem olvastak fel, de amelynek tartalma csakhamar ismertté lett.

A táviratban *Désy Zoltán* bejelenteti, hogy nem egyezik bele a fuzióba, mert ő az általános választójog alapján remélt egy el-

lenzéki blokkot létesíteni. Amelyben az egész ellenzék egyesülhetett volna.

Andrássy hajszálat talált.

Andrássy Gyula gróf, akihez egy hírlapíró kérdést intézett a fuzió dolgában, a következő lakonikus, de sokat mondó kiilentést tette:

— *Ez nem az, amit én akartam. A felelősséget nem vállalom érte.* En megtartom továbbra is akció-szabadságomat és saját meggyőződésemet fogom követni és ez alapon fogok küzdeni továbbra is a kormány ellen.

— Az új helyzet különben annyiban előnyös reám nézve, hogy ne mforog fenn reám nézve a folytonos kompromisszumokban való részvétel szükségé. Szabadon követhetem meggyőződésemet s igyekezni fogok, hogy utjaink ne kereszteződjenek. A nyáron különben majd ki fogom feiteni részletesen programomat.

A munkapárt a fuzióról.

A nemzeti munkapártban a legőszintébb megalégedéssel fogadták a negyvennyolcas ellenzéki pártok egyesülésének híreit. Ebben a percben az új politikai alakulás programja szó szerinti szövegében még nem ismeretes, de hiteles értesülésünk szerint ez a program komoly kormányzati célokat tűz a *Károlyi Mihály* gróf vezetése alatt létesülő új párt elé és mellöz mindent, ami a gravaminális politika fogalma alá tartozik és ami az utolsó évtizedek parlamentj harcainak és botránynak kuforrása volt. *Főképpen mellözve van az önálló vámterületnek és az önálló banknak terminushoz való kötése*, úgy, hogy a függetlenségi elvek csak akadémcice jutnak a programban kifejezésre.

A munkapárti körökben uralkodó felfogás szerint ezzel az ellenzék az első lépést tette meg politikai viszonyaink egészséges alapon való kialakulásához és a második lépés sem késheik soká, ha az ellenzék nem akar lemondani arról, hogy ez az új program is írásba foglalt utópia maradjon. A munkapártban taktikai okokból is főképen azért tetszik az új pártalakulás, mert *Andrássy Gyula* gróf sietett kijelenteni, hogy azzal egyáltalában nem rokonszenvez, mert az nem az, amit ő tanácsolt.

Kilépés a fuzió miatt.

Baross János *Kossuth-párti* képviselő ma levelet intézett *Kossuth Ferenc* pártelnökhöz, akinek bejelentette, hogy a pártból *kilép*, *Kilépését* azzal okolta meg, hogy a fuziónak mai napon bekövetkezett ténye megváltoztatta a vezérletet és megváltoztatta azt az irányt, amelyet *Kossuth Ferenc* nagy képességei és vezérlete alatt követtek. A fuzióval az új irány arra fog vezetni, hogy bekövetkezik a függetlenségi pártok teljes lecsuszása. Aggodalommal látja az új alakulást, az irányokat és a lelke aggodalommal telik meg, mert félti azoktól a nemzetet. A

Nyugodtan alhat,

ha fehéreneműje egész éjjel át «ASSZONYDICSÉRET» mosóklivonattal van beáztatva, mert ez a szer a legrövidebb idő alatt nagy könnyűséggel önmaga oldja fel a szennyet s másnap gyorsan és fáradság nélkül lehet a ruhát SCHICHT-«SZARVAS»-MOSÓSZAPPANNAL vakító fehérre mosni, mert az «ASSZONYDICSÉRET» és a SCHICHT-«SZARVAS» MOSÓSZAPPAN úgy fehéritenek, mint a nap!

25 000 koronával szavatojunk a SCHICHT-«SZARVAS» MOSÓSZAPPAN és az «ASSZONYDICSÉRET» mosóklivonat tisztaságáért.

Még álmában sem

képzelteti el, hogy mennyi vesződséget és mennyi fáradságot takarít meg, ha az «ASSZONYDICSÉRET» mosóklivonaton és SCHICHT-«SZARVAS» MOSÓSZAPPANON kívül semmiféle más mosószert nem vesz. Ez esetben mindig jó árut vásárol mérsékelt áron és kiméli egyrészt a ruháját, másrészt nem pocskolja el a háztartási pénzét.

25.000 koronával szavatojunk a SCHICHT-«SZARVAS» MOSÓSZAPPAN és az «ASSZONYDICSÉRET» mosóklivonat tisztaságáért.

bekövetkező eseményekkel szemben tehát szabad kezét kell és akar magának föntartani.

Baross János ma a képviselőházban fölkereste Tisza István grófot és hosszan tanácskozott vele az elnöki szobában, majd a folyosón karonfogva sétált vele, amiből azt következtetik, hogy Baross János be fog lépni a munkapártba.

A nagyvezér gyilkosai

Ostrom a gonosztevők ellen

Konstantinápoly, jun. 14. A Mahmud Sefket pasa nagyvezir ellen elkövetett merénylet részesei közül tegnapig csak Topal Tevfiket sikerült letartóztatni. A többi merénylő elmenekült azon az automobilon, amelyről Sefket basát és Ibrahim béget lelőtték. A konstantinápolyi rendőrség kinyomozta tartózkodási helyüket és kézre akarta keríteni őket, a merénylők azonban eltorlaszolták a kaput és lövöldözni kezdtek a künnlevőkre. A rendőrség csakhamar katonaság és tüzoltóság sietett segítségére és valósággal ostrom alá fogták a házat. Az ostromlók közül sokan megsebesültek, de végre is sikerült a merénylőket három órai harc után letartóztatni.

A gyilkosok mind megsebesültek. Egyikük öngyilkosságot követett el. Egy rendőrtiszt és két rendőr megsebesült. Azt beszélik, hogy Topal Tevfik annak az ígéretnek ellenében, hogy életét kimélni fogják és hogy nagy pénzösszeget fognak neki adni, más hír szerint kényszerítő eszközök hatása alatt oly valamást tett, amely lehetővé tette az összeesküvés valamenyi résztvevőjének megállapítását.

A két óra hosszáig tartó ostrom alatt a szomszéd utcákat elzárták. Az összeesküvők időközönként megjelentek az ablaknál és lövtek, mindegyik lövésükre a csendőrök és a katonák sortűzzel feleltek. Délután négy órakor sikerült a Széchenyi basa vezetése alatt álló katonai tüzoltóságnak a házba bevonulni. Minduntalan kihatólt a házból a kiáltás:

— Adjátok meg magatokat!

Erre az ostromlottak vad szitkokkal és revolvértüzeléssel feleltek. Végre sikerült őket letartóztatni.

A letartóztatott összeesküvők megvallották, hogy az volt a szándékuk, hogy a mostani kormányt megbuktassák és az összes új-török vezéréket meggyilkolják. Az összeesküvők hat-hét főnyi csoportokra oszlottak, amelyek azt az utasítást kapták, hogy a liberális-párt ve-

zéreit meggyilkolják ott, ahol őket találják s az ez által okozott nagy zavarban magukhoz ragadták volna az uralmat. A fölbérelt gyilkosok mind Abdul Hamid szolgálatában állottak s valamennyien olyan emberek, akiket gyilkosság miatt már többször elítélték.

Miért hazudnak a nők?

A nők és férfiak hazugságai.

Minden ember hazudik, többet vagy kevesebbet, tudatosan vagy kevésbé tudatosan, több-kevesebb gonoszszággal.

Karin Michaelis, a „Veszélyes kor“ híres szerzője írta egy angol folyóiratba, amelyben felveti a kérdést: Miért hazudnak a nők többet, mint a férfiak? A kérdéssel tehát már elismeri, hogy a nők valóban többet hazudnak, mint a férfiak, de nyomban hozzáteszi, hogy a nők számos apró hazugságával szemben áll a férfiak kevészsámu, de annál súlyosabb hazugsága.

A nők hazudozásának Karin Michaelis szerint nem az az oka, hogy ez a hajlam velük született, vagy az, hogy örömeiket lelik a hazugságban; az író nő más magyarázatát adja ennek.

A legfontosabb okok egyikéül említi a nők szívósságát.

A nő sokkal melegebb együttérzésre képes s mindenképpen vigasztalni akarja a szenvedőket, még hazugságok árán is. Ebből magyarázható az is, hogy Ibsen Nórája okmányt hamisít s ezt nem tudatlanságból vagy ostobaságból teszi, hanem mert a férje egészsége fontosabb neki, mint az állam törvényei. Nem maga a büntetés, hanem a büntetés okai ejthetnek csak foltot a becsületen.

A nők elve a hazugságaikban: a cél szentesíti az eszközöket.

Az apró hazugságok számtalanszor előfordulnak a házasesetben. Az asszony sok kellemetlen dolgot elhallgat, jobb alkalmat vár, hogy elmondja és addig hazugságokkal tartja férjét, pusztán csak azért, hogy megkimélje a nehéz gondoktól, főlöszleg izgalmaktól, anélkül, hogy hazugságának megszűbbmenő következményeire gondolna.

Karin Michaelis szabályként állítja fel, hogy az anya mindig egy kis összeesküvésben áll a gyermekekkel — az apa ellen. Eltitkolja apró csinytevéseiket, ismét csak azért, mert el akarja kerülni a családi perpatvart. Erősebb példája ennek, amikor az asszony a háztartás költségeiből minden lehetőt megtakarít, hogy kifizethesse a fia könnyelmű adósságait, vagy palástolja a leánya szívügyét, amelyről az ana hallani sem akar, nem gondolva meg, hogy ezzel esetleg egész életére boldogtalanná teszi gyermekét.

Az asszony mélyebben gondolkozik, mint a férfi, ha nem is olyan előrelátó.

A férfi erélyesebb, nincs tekintettel gyöngéd érzelmi momentumokra, viszont logikusabb és meggondoltabb s a nő lélektanát voltaképpen meg sem érti. Pontosan

látja a határt, ahol az igazság végződik és a hazugság kezdődik. Ha csak lehet, elkerüli a hazudozást s csak végső szükségben mond valótlanosságot. A nő számára, aki háztartást vezet, egészen más feltételeket szab az élet. A dolgai nem folynak automatikusan, kialakult rendben, ezer kicsinyes dolog nagy szerepet játszik az életében: cselédkérdés, a főzés körül előforduló kis balesetek, a gyermekek betegeskedése stb.

Az asszony dolgai sohasem lehetnek tökéletes rendben.

A háztartási könyvébe például nem vezethet be minden csekélységet s így a számadása csak látszatra pontos, valójában mindig kisebb-nagyobb hibákkal van tele. És az apró csalafintaságok! Az amerikai asszony bizonyosan husz dolláros számlát tesz a férje elé kalapról és hetven dollárosat a kosztümről, holott hetven dollárt fizet a kalapért és huszat a ruháért. De ugy véli, hogy a férje gondolkodásának jobban megfelelnek ezek az adatok, a férfi mindenáron logikusan gondolkozik!

Végül összehasonlítja még az író nő és férfi szellemi képességeit is, mert ez a szempont is fontos a nők hazugságainak megítélésénél. Természetes, hogy ugy a férfiak, mint a nők között akadnak természetellenes karakterek, de a férfi még a rendetlenségeiben is bizonyos rendszernek hódol, míg a legrendesebb asszony sem tagad meg magától egy kis rendetlenséget.

Kell valahol lennie egy kis szögletnek, ahol minden összevissza hever s ha itt rendbe is szedi a sok apró holmiját, bizonyos, hogy legközelebb megint uira fel kell tennie mindent. Éppen így a lelki életében sem tud igazi rendet teremteni az asszony.

A legszebb, legtisztább érzések és gondolatok között is tartania kell egy kis sarkot, ahol olyan rendetlen lehet, amilyen akar. Ebben a kis zugban tanyázik minden asszonyi hazugság.

Közoktatás

Évzáró vizsgálatok. Az állami főreléiskolában folyó hó 16-án, hétfőn kezdődnek a rendes osztályvizsgálatok és egész héten tartanak: június 23-ára vannak kitűzve a magánvizsgálatok. Közben, vasárnap lesz a mértani és szabadkézi rajzkiállítás, amelyre már jó eleve, felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét.

Az ág. ev. elemi iskolában az évzáró vizsgálatok a templomban június hó 19-én és 20-án tartatnak meg. A kézi-munkák (leányoknál női munkák, fiuknál papír- és agyagmunkák) a vizsgák napján a délelőtti és délutáni órákban a földszinti teremben megtekinthetők.

Biomaláta. Biomalz

kitűnő, jóízű és emellett olcsó táp- és erősítőszert mind azok számára, akik erősítésre és felüdítésre szorulnak. Németországban a legelterjedtebb és legkedveltebb erősítőszert. Az ára gyógyszerárakban és drogériákban dobozonként K 1.30 és K 2.50.

vid Józsefét bűnösnek mondták ki a hitvestárson elkövetett szándékos emberölés bűntettében s e verdikt alapján a törvényszék az enyhítő körülmények figyelembe vételével *öt évi fegyházra* ítélte a gyilkos asszonyt. A védő semmisségi panasszal élt.

Létrejött a fuzió

Országos függetlenségi és 48-as párt

Désy Zoltán tiltakozik

Sok bajlódás és huza-vona után a függetlenségi pártok egyesülése ma este forma szerint is megtörtént. Az új párt neve: „*Országos függetlenségi és negyvennyolcas párt*” és elnöke: *Károlyi Mihály* gróf.

Ismeretes, hogy heteken át húzódtott *Kossuth Ferenc*, *Apponyi Albert* gróf, *Justh Gyula* és *Károlyi Mihály* gróf között az a tanácskozás, amelyen az új párt számára részletes függetlenségi programot dolgoztak ki. A hosszan elhúzódó egyezkedéseknek az volt az oka, hogy *Justh Gyula* szívósan ragaszkodott egyrészt a gazdasági önállóság kérdésében a dátum megjelöléséhez, másrészt a *hűbizományokkal szemben* is, olyan követeléseket állított föl, amelyeket *Kossuthék veszedelmeknek és tulradikálisoknak* találtak. Többször úgy állott már a dolog, hogy az egyezkedés végleg meghiusul, és éppen ezért a tárgyalás közben legutóbb fölmerült az a terv is, hogy *Kossuth András*syval és a disszidens hatvanhetes képviselőkkel alapítson egy kormányképes pártot, amelyet *Justhék* bizonyos kérdésekben, így a választójog dolgában továbbra is támogattak volna. *Kossuthék* azonban magának *Kossuth Ferencnek* ellenzése folytán elejtették ezt a szándékot. *Kossuth* ugyanis arra hivatkozott, hogy ha *Justhék* kimaradnak az új alakulásból és tovább is megtartják függetlenségi programjukat és jelszavukat, a *Kossuth-párt* könnyen olybá tűnhetnék föl majd a közvélemény előtt, mintha cserben hagyta volna a függetlenségi elveket.

Legutóbb aztán *Kemény Árpád* báró és *Batthyány Tivadar* gróf vetették közbe magukat a függetlenségi pártok egyesülése érdekében. *Kemény báró* az erdélyi függetlenségi közvélemény kívánságára hivatkozott, *Batthyány gróf* pedig azzal fenyegetőzött, hogy *kilép a Justh-pártból*, ha a fuziót meg nem csinálják és *Tiszák* ellen egyesült erővel föl nem veszik a harcot.

Az új párt programjában a vezérek tegnap délelőtt végre véglegesen megegyeztek. *Justhék* diadalmasan hirdetik, hogy kevés változtatással azt a programot fogadták el, amelyet *Justh Gyula* dolgozott ki. A megegyezés után nyomban táviratokkal közölték az eredményt a vidéken időző képviselőkkel.

Az új párt megalakulása.

— *A demokratákat nem üdvözlük.* —

A függetlenségi pártok ma külön-külön értekezletet tartottak, amelyen a vezérek közölték pártjaikkal a megállapodásokat. Azután a Pannoniába vonultak, ahol együttes gyűlésüket tartották meg.

A gyűlés korelnökéül *Sipos Orbán*t választották meg, majd a kandidáló bizottságot küldték ki, amelynek tagjaivá lettek: *Apponyi Albert* gróf, *Batthyány Tivadar* gróf és *Károlyi Mihály* gróf.

Míg a kandidáló bizottság munkáját véggezte *Justh Gyula*, *Polónyi Géza* és *Kossuth Ferenc* bejelentették a legutóbbi napok tárgyalásait és a programtervezetet. Bejelentették továbbá, hogy a pártjaik csatlakozásukat fejezték ki e programtervezethez.

Sipos Orbán korelnök erre kimondta határozatilag a függetlenségi pártok egyesülését.

Kossuth Ferenc azt indítványozta, hogy az új pártnak neve *Egységes függetlenségi és 48-as párt* legyen.

Többek hozzászólása után azonban a gyűlés abban állapodott meg, hogy az új párt neve a következő legyen:

Országos függetlenségi és 48-as párt.

Ekkoráig már a kandidáló bizottság is befejezte munkáját és bejelentette, hogy a jelöléseket a következőképpen eítette meg:

Elnökök: *Justh Gyula*, *Kossuth Ferenc*.

Ügyvezető elnök: *Károlyi Mihály* gróf.

Elnöki tanács: *Apponyi Albert* gróf, *Bakonyi Samu*, *Lovász Márton*.

Alelnökök: Maradnak azok, akik eddig a pártok alelnökei voltak.

Gazdák: *Beck Lajos*, *Zlinszky István*.

A gyűlés egyhanguan hozzájárult a jelölésekhez, majd megbizta a gazdákat, hogy új klubhelyiség kibérléséről gondoskodjanak.

Károlyi Mihály gróf köszönetet mondott a választásért és kérte, hogy bizalmukkal támogassák őt működésében.

Ezután indítványt terjesztettek elő, hogy az új, most már egyesült párt egyesülése alkalmából üdvözlje a néppártot és a demokratapártot.

Rövid vita után a gyűlés kimondta, hogy a néppártot üdvözlö, a demokratákat nem.

A gyűlés befejeztével az egyesülés jó hatásáról és arról beszéltek, hogy most már egyesült nagyobb erővel támadhatnak a kormány ellen.

Tiltakozás a fuzió ellen.

A gyűlés folyama alatt *Désy Zoltán*tól távirat érkezett, amelyet nem olvastak fel, de amelynek tartalma csakhamar ismertté lett.

A táviratban *Désy Zoltán* bejelenti, hogy nem egyezik bele a fuzióba, mert ő az általános választójog alapján remélt egy el-

lenzéki blokkot létesíteni. Amelyben az egész ellenzék egyesülhetett volna.

Andrássy hajszálat talált.

Andrássy Gyula gróf, akihez egy hírlapíró kérdést intézett a fuzió dolgában, a következő lakonikus, de sokat mondó kiilentést tette:

— *Ez nem az, amit én akartam. A felelősséget nem vállalom érte.* Én megtartom továbbra is akció-szabadságomat és saiat meggyőződésemet fogom követni és ez alapon fogok küzdeni továbbra is a kormány ellen.

— Az új helyzet különben annyiban előnyös reám nézve, hogy ne mforog fenn reám nézve a folytonos kompromisszumokban való részvétel szüksége. Szabadon követhetem meggyőződésemet s igyekezni fogok, hogy utjaink ne kereszteződjenek. A nyáron különben majd ki fogom fejteni részletesen programomat.

A munkapárt a fuzióról.

A nemzeti munkapártban a legőszintébb megaláztatással fogadták a negyvennyolcas ellenzéki pártok egyesülésének híreit. Ebben a percben az új politikai alakulás programja szó szerinti szövegében még nem ismeretes, de hiteles értesülésünk szerint ez a program komoly kormányzati célokat tűz a *Károlyi Mihály* gróf vezetése alatt létesülő új párt elé és mellőz mindent, ami a gravaminális politika fogalma alá tartozik és ami az utolsó évtizedek parlamenti harcainak és botránnyainak kútforrása volt. *Főképpen mellőzve van az önálló vámterületnek és az önálló banknak terminushoz való kötése*, úgy, hogy a függetlenség elvek csak akadémiára jutnak a programban kifejezésre.

A munkapárti körökben uralkodó felfogás szerint ezzel az ellenzék az első lépést tette meg politikai viszonyaink egészséges alapon való kialakulásához és a második lépés sem készték soká, ha az ellenzék nem akar lemondani arról, hogy ez az új program is írásba foglalt utópia maradjon. A munkapártban taktikai okokból is főképen azért tetszik az új pártalakulás, mert *Andrássy Gyula* gróf sietett kijelenteni, hogy azzal egyáltalában nem rokonszenvez, mert az nem az, amit ő tanácsolt.

Kilépés a fuzió miatt.

Baross János *Kossuth-párti* képviselő ma levelet intézett *Kossuth Ferenc* pártelnökhöz, akinek bejelentette, hogy a pártból *kilép*. Kilépését azzal okolta meg, hogy a fuziónak mai napon bekövetkezett ténye megváltoztatta a vezérletet és megváltoztatta azt az irányt, amelyet *Kossuth Ferenc* nagy képességei és vezérlete alatt követtek. A fuzióval az új irány arra fog vezetni, hogy bekövetkezik a függetlenségi pártok teljes lecsuszása. Aggodalommal látja az új alakulást, az irányokat és a lelke aggodalommal telik meg, mert félti azoktól a nemzetet. A

Nyugodtan alhat,

ha fehérneműje egész éjjel át «ASSZONYDICSÉRET» mosóklivonattal van beáztatva, mert ez a szer a legrövidebb idő alatt nagy könnyűséggel önmaga oldja fel a szennyet s másnap gyorsan és fáradság nélkül lehet a ruhát SCHICHT-«SZARVAS»-MOSÓSZAPPANNAL vakító fehérre mosni, mert az «ASSZONYDICSÉRET» és a SCHICHT-«SZARVAS» MOSÓSZAPPAN úgy fehérítenek, mint a nap!

25 000 koronával szavatojunk a SCHICHT-«SZARVAS» MOSÓSZAPPAN és az «ASSZONYDICSÉRET» mosóklivonat tisztaságáért.

Még álmában sem

képzelteti el, hogy mennyi vesződséget és mennyi fáradságot takarít meg, ha az «ASSZONYDICSÉRET» mosóklivonaton és SCHICHT-«SZARVAS» MOSÓSZAPPANON kívül semmiféle más mosószert nem vesz. Ez esetben mindig jó árut vásárol mérsékelt áron és kiméli egyrészt a ruháját, másrészt nem pocskolja el a háztartási pénzét.

25.000 koronával szavatojunk a SCHICHT-«SZARVAS» MOSÓSZAPPAN és az «ASSZONYDICSÉRET» mosóklivonat tisztaságáért.

bekövetkező eseményekkel szemben tehát szabad kezét kell és akar magának föntartani.

Baross János ma a képviselőházban fölkereste Tisza István grófot és hosszan tanácskozott vele az elnöki szobában, majd a folyosón karonfogva sétált vele, amiből azt következtetik, hogy Baross János be fog lépni a munkapártba.

A nagyvezér gyilkosai

Ostrom a gonosztevők ellen

Konstantinápoly, jun. 14. A Mahmud Sefket pasa nagyvezír ellen elkövetett merénylet részesei közül tegnapig csak Topal Tevfiket sikerült letartóztatni. A többi merénylő elmenekült azon az automobilon, amelyről Sefket basát és Ibrahim béget lelőtték. A konstantinápolyi rendőrség kinyomozta tartózkodási helyüket és kézre akarta keríteni őket, a merénylők azonban eltorlaszolták a kaput és lövöldözni kezdtek a künnlevőkre. A rendőrség csakhamar katonaság és tüzoltóság sietettségére és valósággal ostrom alá fogták a házat. Az ostromlók közül sokan megsebesültek, de végre is sikerült a merénylőket három órai harc után letartóztatni.

A gyilkosok mind megsebesültek. Egyikük öngyilkosságot követett el. Egy rendőrtiszt és két rendőr megsebesült. Azt beszéltek, hogy Topal Tevfik annak az ígéretnek ellenében, hogy életét kimélni fogják és hogy nagy pénzösszeget fognak neki adni, más hír szerint kényszerítő eszközök hatása alatt oly valamást tett, amely lehetővé tette az összeesküvés valamennyi résztvevőjének megállapítását.

A két óra hosszáig tartó ostrom alatt a szomszéd utcákat elzárták. Az összeesküvők időközönként megjelentek az ablaknál és löttek, mindegyik lövésükre a csendőrök és a katonák sortűzzel feleltek. Délután négy órakor sikerült a Széchenyi basa vezetése alatt álló katonai tüzoltóságnak a házba bevonulni. Minduntalan kihalt a házból a kiáltás:

— Adjátok meg magatokat!

Erre az ostromlottak vad szitkokkal és revolvértüzeléssel feleltek. Végre sikerült őket letartóztatni.

A letartóztatott összeesküvők megvallották, hogy az volt a szándékuk, hogy a mostani kormányt megbuktassák és az összes új-török vezéreket meggyilkolják. Az összeesküvők hat-hét főnyi csoportokra oszlottak, amelyek azt az utasítást kapták, hogy a liberális-párt ve-

zéreit meggyilkolják ott, ahol őket találják s az ez által okozott nagy zavarban magukhoz ragadták volna az uralmat. A fölbérelt gyilkosok mind Abdul Hamid szolgálatában állottak s valamennyien olyan emberek, akiket gyilkosság miatt már többször elítélték.

Miért hazudnak a nők?

A nők és férfiak hazugságai.

Minden ember hazudik, többet vagy kevesebbet, tudatosan vagy kevésbé tudatosan, több-kevesebb gonosszággal.

Karin Michaelis, a „Veszélyes kor” híres szerzője írta egy angol folyóiratba, amelyben felveti a kérdést: Miért hazudnak a nők többet, mint a férfiak? A kérdéssel tehát már elismeri, hogy a nők valóban többet hazudnak, mint a férfiak, de nyomban hozzáteszi, hogy a nők számos apró hazugságával szemben áll a férfiak kevésbé, de annál súlyosabb hazugsága.

A nők hazudozásának Karin Michaelis szerint nem az az oka, hogy ez a hajlam velük született, vagy az, hogy örömeiket lelik a hazugságban; az író nő más magyarázatát adja ennek.

A legfontosabb okok egyikét említi a nők szívóságát.

A nő sokkal melegebb együttérzésre képes s mindenképpen vigasztalni akarja a szenvedőket, még hazugságok árán is. Ebből magyarázható az is, hogy Ibsen Nórja okmányt hamisít s ezt nem tudatlanságból vagy ostobaságból teszi, hanem mert a férje egészsége fontosabb neki, mint az állam törvényei. Nem maga a büntetés, hanem a büntetés okai ejthetnek csak foltot a becsületen.

A nők elve a hazugságaikban: a cél szentesíti az eszközöket.

Az apró hazugságok számtalanszor előfordulnak a házaseletben. Az asszony sok kellemetlen dolgot elhallgat, jobb alkalmat vár, hogy elmondja és addig hazugságokkal tartja férjét, pusztán csak azért, hogy megkímélje a nehéz gondoktól, fölösleges izgalmaiktól, anélkül, hogy hazugságának megszébbmő következményeire gondolna.

Karin Michaelis szabályként állítja fel, hogy az anya mindig egy kis összeesküvésben áll a gyermekekkel — az apa ellen. Eltitkolja apró csínytevéseiket, ismét csak azért, mert el akarja kerülni a családi perpatvart. Erősebb példája ennek, amikor az asszony a háztartás költségeiből minden lehető megtakarít, hogy kifizethesse a fia könnyelmű adósságait, vagy palástolja a leánya szívügyét, amelyről az apa hallani sem akar, nem gondolva meg, hogy ezzel esetleg egész életére boldogtalanná teszi gyermekét.

Az asszony mélyebben gondolkozik, mint a férfi, ha nem is olyan előrelátó.

A férfi erélyesebb, nincs tekintettel gyöngéd érzelmi momentumokra, viszont logikusabb és meggondoltabb s a nő lélektanát voltaképpen meg sem érti. Pontosan

látja a határt, ahol az igazság végződik és a hazugság kezdődik. Ha csak lehet, elkerüli a hazudozást s csak végső szükségben mond valótlanosságot. A nő számára, aki háztartást vezet, egészen más feltételeket szab az élet. A dolgai nem folynak automatikusan, kialakult rendben, ezer kicsinyes dolog nagy szerepet játszik az életében: cselédkérdés, a főzés körül előforduló kis balesetek, a gyermekek betegeskedése stb.

Az asszony dolgai sohasem lehetnek tökéletes rendben.

A háztartási könyvébe például nem vezethet be minden csekélységet s így a számadása csak látszatra pontos, valójában mindig kisebb-nagyobb hibákkal van tele. És az apró csalafintaságok! Az amerikai asszony bizonyosan husz dolláros számlát tesz a férje elé kalapról és hetven dollárosat a kosztimról, holott hetven dollárt fizet a kalapért és huszat a ruháért. De ugy véli, hogy a férje gondolkodásának jobban megfelelnek ezek az adatok, a férfi mindenáron logikusan gondolkozik!

Végül összehasonlítja még az író nő a nő és férfi szellemi képességeit is, mert ez a szempont is fontos a nők hazugságainak megítélésénél. Természetes, hogy úgy a férfiak, mint a nők között akadnak természetellenes karakterek, de a férfi még a rendtelenségeiben is bizonyos rendszernek hódol, míg a legrendesebb asszony sem tagad meg magától egy kis rendtelenséget.

Kell valahol lennie egy kis szögletnek, ahol minden összevissza hever s ha itt rendbe is szedi a sok apró holmiját, bizonyos, hogy legközelebb megint uira fel kell tennie mindent. Éppen így a lelki életében sem tud igazi rendet teremteni az asszony.

A legszebb, legtisztább érzések és gondolatok között is tartania kell egy kis sarkot, ahol olyan rendetlen lehet, amilyen akar. Ebben a kis zugban tanyázik minden asszonyi hazugság.

Közoktatás

Évzáró vizsgálatok. Az állami főreláliskolában folyó hó 16-án, hétfőn kezdődnek a rendes osztályvizsgálatok és egész héten tartanak; június 23-ára vannak kitűzve a magánvizsgálatok. Közben, vasárnap lesz a mértani és szabadkézi rajzkiállítás, amelyre már jó eleve, felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét.

Az ág. ev. elemi iskolában az évzáró vizsgálatok a templomban június hó 19-én és 20-án tartatnak meg. A kézi-munkák (leányoknál női munkák, fiuknál papír- és agyagmunkák) a vizsgák napján a délelőtti és délutáni órákban a földszinti teremben megtekinthetők.

Biomaláta. Biomalz

kitűnő, jóízű és emellett olcsó táp- és erősítő szer mind azok számára, akik erősítésre és felüdítésre szorulnak. Németországban a legelterjedtebb és legkedveltebb erősítő szer. Az ára gyógyszerárakban és drogériákban dobozonként K 1.30 és K 2.50.

Aki Czája miatt lopott A kémkedő áldoktor

A szakácsnő szive

A szakácsné szemrevaló, temperamentumos menyecske, aki méltán tarthat számat, hogy megakadjon rajta a legderekabb férfi szeme. Mivel pedig pár hét előtt Szatmáron, ahol a szakácsnő Baránszky Henrik városi fürdőbérőnél szolgált, Czája János volt az első legény a gáton, feltette magában Mádi Beke Erzsébet, hogy török-szakad, megismerkedik vele. Am a szatmári viszonyok nem igen kedvezhettek a szakácsné tervének, mert Czája János anélkül hagyta ott a várost, hogy a sorsa összehozta volna Mádi Beke Erzsébettel. Aki azonban nem tudta elfeledni a kiváló izomembert, ki nemcsak álmában volt mindig szeme előtt, de a piacon is, ahol hetek mulva is látható volt rettenhetetlen erejéről hasonlatos arcképe. Az erő pedig igen imponált a szakácsnőnek, aki gyenge asszonyi teremtés léttére méltán óhajtott, hogy egy ilyen hatalmas férfi legyen a — támasza.

Ezért Mádi Beke Erzsébet nem is nyugodott addig, amíg ki nem fürkészte, hogy titkos szerelmének tárgya Debreczenben aratja babérait s várja a döntő pillanatot, amelyet megragadva, ellenfelét úgy teremtheti a földre, hogy azok mindkét válla érje a talajt. Ami részint erkölcsi, részint anyagi sikerrel is jár, lévén a cirkusz igazgatója G a z d a g, aki nem fukarkodik a fillérekkel.

Szombaton reggel tehát Mádi Beke Erzsébet is gondolt egyet, magához vette Kürti Erzsébet masszírozónő 300 koronát tartalmazó ridiküljét s azzal jegyet váltott magának Debreczenbe, Czája János jelenlegi székhelyére. Vasárnap reggel érkezett ide s a Kossuth Lajos-utca 55. szám alatt vett magának lakást. Valószínűleg sejtette, hogy a Kürti Erzi pénzét keresni fogják, ezért álneven: Imre Jánosnéknak jelentette be magát. Azonban a szemfüles debreceni rendőrség, a szatmári csendőrség távirata alapján felismerte s szombat este letartóztatta. Anélkül, hogy Czájával sikerült volna megismerkednie. Egy revolvért találtak nála, mellyel állítólag öngyilkosságot akart elkövetni. Átadják a szatmári királvi ügyésznek.

— **Nehéz a választás.** E mondás igazsága a legjobban akkor tűnik ki, ha az ember megzavart gyomorműködését hashajtószerekkel kénytelen helyreállítani. Mennvi mindenféle kotyvalékot készítenek közegészségügyi tilalom dacára, erer a célra és dobnak drága áron, sokféle zenebonával forgalomba! Mindezek ellenében a legbiztosabb, legolcsóbb és legmegbízhatóbb hashajtó marad ezután is a már évtizedek óta bevált és az egész földkerekségen kedvelt **Ferencz József-keserűvíz.** Ez a természetes ásványvíz minden mesterséges megváltoztatás nélkül, csakis ős állapotában, úgy ahogy az az anyaföldből fakad, kerül forgalomba. Ez a budai **Ferencz József-forrásokból** eredő államilag elismert gyógyvíz mindazokat a tulajdonságokat egyesíti magában, melyekkel egy jó hashajtónak birnia kell. Könnyen bevehető és ize érzékeny természetűekre sem visszataszító, emellett semmiféle kellemetlen utóhatása nincsen. „Még a mai napig is,” írja Dr. Schauta, az európai híri bécsi orvostanár, „a természetes **Ferencz József-keserűvíz** jól megállta helyét.” Kapható minden jobb gyógyszerárban, drogériában, fűszerkereskedésben. Egy valódi palack tartalma többszöri használatra kifutja. A **Ferencz József-gyógyforrások** szétküldési igazgatósága Budapesten.

Oroszországnak ajánlotta fel szolgálatait.

Hetekkel ezelőtt a temesvári rendőrség letartóztatott egy, magát **Giittler Ede dr.-nak** nevező gyanús egyént, akiről kiderült, hogy **Hintz Mici** nevű barátjánál együtt kémtevékenységeket teljesített Oroszország részére.

A sötétmultu férfiut tegnap a vizsgálóbíró kihallgatta, elébe tárta a lakásán talált felette kompromittáló és terhelő bizonyítékokat, leveleket és ennek hatása alatt **Giittler bevallotta**, hogy járt Budapesten az orosz nagykövetségen és ott **Oroszországnak jó pénzért felajánlotta szolgálatait kémkedésre.**

Giittler Ede negyvennégy év körüli, elegáns megjelenésű, biztos fellépésű férfi, aki az első tekintetre meg tudja nverni környezetét. Homlokán mély forradás mutatja, hogy a német hadseregben, ahol az elegáns tiszt sokat szerepelt volt, még karddal védte meg a becsületét és párbajban megsebesült. Németországban **öt ízben került bíróság elé** csalás, szélhámosság, vagyon elleni bűnök miatt. Feleségét és két gyermekét a németországi Elberfeldben hagyta, ő maga pedig Budapesten akvirált **Hintz Mici** nevű kedvesével, aki egy nyomdász elvált, csinos arcú felesége. Temesvárott egy elegáns, négy szobás lakást bérelt, ahol kedvesével lakott. Dokornak adta ki magát, aki különböző preparátumokat ad el a tanintézetek számára és úgy mutatta be magát, hogy több előkelő külföldi céget képvisel sokszorosító gépek eladása céljából. Megtévészítő modorával, határozott fellépésével rövid temesvári tartózkodása alatt a „doktor ur” igen sok kereskedőt károsított meg és temérdek árut csalt ki a hiszékeny kereskedőktől. Kiderült az is, hogy hitelbe kicsalt árukat nyomban elzalogosította.

Ezek az apró kis csalások azonban csak arra voltak jók, hogy időt nverien sokkal nagyobb stíli üzelmek perfektuálására. Első terve az volt, hogy az osztrák-magyar hadseregnek ajánlkozik.

A **vezérkari osztálynál jelentkezett**, ahol meghallgatták ajánlatát, de elutasították, mire saját költségére leutazott a Balkánra, beutazta a háborús vidékeket, állítólag járt Skutariában is, szorgalmasan gyűjtötte a fontos katonai és stratégiai adatokat s azután visszatérve **ujból ajánlkozott** s egyben felkínálta szerzett adatait. **De ismét elutasították.**

Ez év április havában aztán Budapestre ment és az orosz főkonzulnál **jelentkezett, hogy hajlandó Oroszország részére Magyarországon kémkedni.** Mielőtt azonban kárt tehetett volna, a temesvári rendőrség letartóztatta.

Giittler Ede tegnap részletesen tett vallomásaiban **beismerte, hogy szándéka volt Oroszország számára kémtevékenységet teljesíteni;** ebben az ügyben járt Budapesten az orosz nagykövetségen, ahol a főkonzullal beszélt.

Nagy nyomoruságba jutottam — mondotta — és ezért ajánlottam fel szolgálataimat ott, ahol éppen megfizetik.

Arra a kérdésre, hogy vállalta-e a kémtevékenységet, azt felelte, hogy nem tette meg, csak szándékában volt.

— Azért nem tettem, mert a Bravura-eset óta félttem, hogy esetleg engem is lelepleznek majd, de megijesztett az a körülmény is, hogy a Jandrisch-testvéreket is felfedezték. Nem tagadom, szándékom volt kémtevékenységet vállalni, de mikor láttam, hogy a kémeket egy másuttan leleplezik, nem mertem belemenni a „dologba”.

Hintz Mici, a szélhámos kedvese, hasonló értelemben vallott. Tudott arról, hogy Giittler Budapesten járt az orosz nagykövetségen, sőt

ő maga **biztata a férfit,** hogy csak igyekezzék tehetségét és tudását busás pénzért értékesíteni, ha másképpen nem, hát orosz szolgálattalban.

A vallomások után az iratokat indítványtétel végett áttették a kir. ügyészséghez.

HIREK

Ujságírók a Ház elnökénél

Beöthy Pál a sajtóról.

Fővárosi tudósítónk tájékoztatja: A magyar országgyűlés hírlaptudósítói ma délben egy óraker **Rákossi Jenő** elnöklete alatt megjelentek **Beöthy Pál** házelnök előtt.

Az új elnököt **Rákossi Jenő** üdvözölte hosszabb beszédben, amelyben hivatkozott arra, hogy az ujságírói kar az utóbbi időben gyakrabban ismétli meg az üdvözlést. Rámutatott arra, hogy sajtó várja a gyógyító orvosát. Ha — mondta a nemzet beteg, a sajtó is beteg. Az orvosnak gyógyítás közben azonban kötelessége vigyázni, hogy melyik szerybe vág bele.

Beöthy Pál megköszönte az ujságírók üdvözlését. Tudja és vallja, hogy a sajtónak teljes szabadságra van szüksége, de ezzel szemben a hibákért, sőt a vétségekért is súlyosan kell büntetni. A sajtó olyan rendszerint, amilyent a közönség kíván. A közönség izlését azonban máról-holnapra megváltoztatni nem lehet, ez a munka a sajtó kötelessége s ezért a sajtót kell büntetni, ha ezzel ellenkezőt tesz. Öszinte és jogos kritikát, támogatást kér nehéz munkájában.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban e hó 15-én vasárnap a következő sorrendben tartatnak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál **Polgár Gyula s.-lelkész,** a Kistemplomban 9 óraker **Szász I. s.-lelk.** 11 óraker **Uray Sándor lelkész,** a Kossuth-utcai templomban **Gáborjáni Szabó Gábor s.-lelkész,** az ispotályi templomban **Demeter Gyula s.-lelkész,** a csapókeri imaházban **Kovács János** vallásoktató lelkész, a homokkeri imaházban **Orosz Kálmán** hittanhangoló.

Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap délelőtt 10 óraker az istentiszteletet **Materny Lajos** főesperes végzi.

— **Eljegyzés.** Hartstein Klárka Debreczen, Semény Jenő Budapest jegvesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **A háziezred ünnepe.** A cs. és kir. 39. háziezred folyó hó 24-én ünnepli a custozzai csata évfordulóját. Az elesett hősök emlékére délelőtt nyolc óraker a Pavillon-laktanya belső udvarán táborigmise, kedvezőtlen idő esetén a római katolikus templomban isteni tisztelet tartatik; déluán négy órától kezdve pedig legénységi ünnepi játékok lesznek a Pavillon-laktanya előtti gyakorlóterén. Ezen ünnepélyre az említett csatában résztvett s még életben levő öreg katonákat a tisztikar ezuton is meghívja.

— **20 filléres nyári menetrendünk** kapható lapunk kiadóhivatalában, az összes könyvkereskedésekben és dohánytözsdékben.

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvényneél, cukorbetegségnél, vörhenyneél, emésztési és idegrendszeri szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes szavanyvíz.

Kapható ésványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES AGOST

Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 2.

Még két nap a Kádár-Sassy-Medgyesy tárlaton. Magas művészi és gyenge anyagi siker mellett éli utolsó napjait a Debrecenben időző Kádár-Sassy-Medgyesy tárlat, melyet hétfőn fognak lezárni a kiállító művészek. Szeretnénk felrészni ennek a városnak a közönyét, mely minden kontárságnak tömjénező mecénása volt és betereni a tehetségeseket a városi bérház palotájába, hogy gyönyörködjenek és áldozzanak. Amint az egy ilyen hatalmas erőt és fejlődést mutató város közönségétől joggal elvárható. Szeretnénk sippal-dobbal, nádi hegedűvel mecénásokat verbuválni ezeknek a tehetséges nagyratörő fiuknak. De mit lehet már két nap alatt végezni? Hiszen ha minden kép találna is vevőt, azok az árak, melyek mellett ma elvesztegetik a műremekeket, csak arra elégségesek, hogy becsülettel kimozdulhasanak a városból. Kincseket mérnek még két napig fillérek ellenében a városi bérház palotájában, ahol vasárnap és hétfőn potom árért vásárolhat a műkedvelő közönség első-rangu műremekeket.

Földrengés Magyarországon. Fővárosi tudósítónk jelenti: Különböző helyekről jelentések érkeztek, hogy kisebb erejű földrengések voltak. Így földrengést éreztek és állapították meg Orsován, Baján, Szabadkán, Szegeden, Brassóban. Földrengésről érkezett ma jelentés Bukarestből is.

Váltóhamisító bankfőnök. Az Osztrák-Magyar Bank szombathelyi fiókjának volt főnökét, lovag D'Elvert Laiost röviddel ezelőtt Bécsben letartóztatták csalárd bukás és család büntette miatt. A szombathelyi törvényszék ugyanakkor váltóhamisításért körözte a bankigazgatót és kiadatását kérte. A kiadatási eljárás útjában azonban Bécsben sok akadály gördült s előkelő befolyások érvényesültek abban az irányban, hogy lovag D'Elvert ügyeit Bécsben tárgyalják. A szombathelyi törvényszék ragaszkodott ahhoz, hogy ő hivatott D'Elvertnek Szombathelyen elkövetett bűnügyeiben döntenie és ezt a felfogást az igazságügyminiszter is magáévá tette.

Negyvenöt éves találkozó. Érdekes megható találkozóra gyűltek ma össze Kovács József polgármester szobájában öshaju öreg urak, akik ezelőtt 45 évvel tettek le az érettségi vizsgát Debrecen református főgimnáziumában. Hetvennyolc fiatal ember volt akkor még együtt, akik közül már csak harmincöt van életben és tizennégy jelent meg a találkozóon. A tizennégy volt iskolatárs a következő: Kovács József polgármester Debrecen, Budav János nyugalmazott táblai tanácselnök Szeged, Sipos János lelkész Pósalaka, Mészöly Győző lelkész Alcsuht, Incze Kálmán m. kir. műszaki főtanácsos Budapest, Kubinyi István földbirtokos Ujfehértó, Kálmán Dezső lelkész Nyirpazony, Szunyogh Szabolcs földbirtokos Esztár, Bölöny László ügyvéd Bánffyuhnyad, Szigethy Elek lelkész Biharkeresztes, Andrassy József nyugalmazott királyi járásbíró Tenke, Simonffy István ügyvéd Debrecen, Kovács Jenő nyugalmazott királyi táblabíró Nagyvárad, Kerekes Gyula jegyző Berettyóújfalú. A régi iskolatársak reggel fölkeresték hivatalában a polgármestert, akivel együtt elmentek a főiskolába, majd lefényképeztették magukat. Délben a nagy-erdei Dobos-pavillonban ebéd volt. A volt iskolatársak érzékenyen, meghatótsággal emlékeztek meg a félszázados múlt kedves emlékü eseményeiről.

Megszünt a feketehimlő. Fiuméből jelentik: A városi járványkórházból ma reggel kapott értesülés szerint az utolsó negyvennyolc órában újabb megbetegedés nem történt. A közönségnek aggodalomra nincsen oka, de az óvintézkedéseket természetesen folytatják.

A Dmke. debreceni internátusa. Becsey Károly dr. a Dmke. ügyvése, a szegedi központ nevében értesítette a város közönségét, hogy az egyesület elnökségének kiküldöttéi a jövő hét folyamán érkeznek Debrecenbe, hogy tárgyaljanak a Dmke internátus tovább építése és további sorsa ügyében.

Öngyilkos uriaszony. Fővárosi tudósítónk jelenti: Garschlecht Ferencné ma délután bezárkózott Tisza Kálmán-terti lakásába. Ágyát petróleummal öntötte le, belefeküdt és meggyújtotta. A szomszédok csak nagysokára vették észre, hogy lángok csapnak ki a szobából, értesítették is a tűzoltókat, de akkor már az asszony is, a butorok is elégték.

Későn érkezett áthelyezés. A rejtélyes nagyváradai katonatiszti tragédia okául a szerencsétlen Preisz főhadnagy bajtársai körében anyagi bajokat sejtettek. Ennek a föltevésnek némi megerősítést adja a magyar királyi honvédség Rendeleti Közlönyének legutolsó száma, amely közli a honvédelmi miniszter rendeletét arról, hogy Preisz Károlyt, a pécsi 19. honvéd gyalogezrednél létszám felett vezetett főhadnagyt a nagyváradai honvéddapródiskolától a budapesti 29. honvéd gyalogezredhez áthelyezték. A főhadnagy már hónapokkal ezelőtt kérelmezte elhelyezését Nagyváradról és most teljesült az óhajta s a miniszter rendelete szerint az ezredtörzs állomáshelyére. Budapestre, helyezték át. A Rendeleti Közlöny értesítése azonban az anyagi gondokkal küzdő főhadnagy számára későn érkezett. A főhadnagy feleségét, mint Nagyváradról jelentik, az ügyészség szabadlábra helyezte.

A munkanélküliek segélyét kiosztják. A debreceni rendőrség elkészült a munkanélküliek segélyének felosztásával. A megállapított arányosodás szerint a város által megszavazott 20,000 koronát szerdán délután három órakor fogják a rendőrség Szent-Anna-utcai épületében az arra szorultak között szétosztani.

Visszavont ajánlat. A tarmak burkoló anyag készítésének szabadalmát birtokló társaság tudvalevően ajánlatot adott be Debrecen városához, hogy próbaburkolatot készítsen 10,000 korona költség keretén belül. Ezt a közgyűlés a vármegyeház előtti 800 négyszögletes területen el is rendelte. A közgyűlésen folyt tárgyaláson azonban olyan tendenciójú felszólalások hangzottak el, hogy ezek után a társaság nem kívánta Debrecenben is bemutatni a tarmak-burkolatot és ma bejelentette a tanácsnak, hogy ajánlatát visszavonja.

Slődő kiállítás a református tanítónképző-intézetben. Ma egész nap megtekinthető a kézügyesítő kiállítás az intézet helyiségében. A korszerű haladás és a nevelési helyes eljárás ezen újabb vívmánva méltán kelti fel a meleg érdeklődést a tanügyi körökben. A kiállított tárgyak fényesen igazolják egyfelől ezen intézet vezetőségének az előre törekvés iránti helyes érzékét, másfelől a növendékek ambícióval párosult szorgalmas munkásságát. Szinte meglepően eddig előtűnik az eddig ridegnek tartott iskolai élet. A cselekvő munka, a tervelés eredménye az elégedettség mosolyát csalja a gyermeki arcra. Eleven, produktív munkásság vonul az iskola falai közzé. Ajánljuk a megtekinthetőt egy a tanügyi körök, mint a szülők figyelmébe.

Egy elkészeredett fiú öngyilkossága. Sátorajhajhelyről jelentik: Mihálszky István szerencsi gyógyszerári laboráns fia szülei hazament bucsura Legyesbényére. A szülei a fiut nem fogadták szívesen, ami annyira elkészerítette a különben szorgalmas fiut, hogy visszatérve Szerencsre, magára lőtt. A golyó tüdejét furta át és most élet és halál között lebeg.

Megölte a kis fiát. Szabadkáról táviratozzák: Kling Andor bácsbodrogi birtokos első házasságából származó 9 éves fiával igen kegyetlenül bánt. A gyerek nemrégiben egy nap későn ment haza. Félve az apjától, nem is ment be a lakásba. Hanem az istállóba rejtőzött el. A kis fiut másnap reggel holtan találták a lovak között. Mindenki elhitte az apa állítását, hogy a fiú elbujt az istállóban és a lovak agyonrúgdalták. Az orvosi vizsgálat azonban karmolást sokat és fojtogatás nyomait állapította meg a fiun. A gyanu a kegyetlen apára irányult, akit tegnap le is tartóztatták és beszállították a bajai törvényszék fogházába.

A kitüntetett tűzoltók. Megemlékeztünk arról, hogy a miniszterelnök a király föltalmazása alapján Publig Ernő tűzoltó-parancsnokot és több debreceni tűzoltó tisztet és tűzoltót aranyéremmel tüntette ki. Domahidy Elemér főispán a napokban küldte át a városhoz az érmeket és okleveleket, amelyeket Rostás István főkapitány holnap fog kiosztani. A kitüntetettek földiszítése ünnepélyes formák között történik meg. A díszes ünnepség a tűzoltó-laktanya udvarán fog lefolyni.

Sirduló gyermekek. A Kossuth-utcai temetőben az őr már huzamosabb ideje tapasztalja, hogy ismeretlen egyének megbolygatják a hantokat, lopják a virágokat s a koszoruszalagokat. Az őr a tettesek kipuhatólása miatt több napon át lesbe állott és tegnap este sikerült is rajtakapnia a temető hinait, akik 9-10 éves iskolás gyermekek voltak. Sirva vallották be bűnüket. A kár, melyet okoztak több száz koronára tehető, mert az üvegburákat több emlének betörték az arcképeket ezekből kiszedték, rózsafákat téptek ki a hantok mellől s értékes gyöngy és egyéb koszuokat elpusztították. De sok helyen a vasrácsot is letördelték s a sirokat feldúlták. A rendőrség a gyermekek szülei ellen indít eljárást.

Aki macskát sejt a betörőben. Hajduböszörményből jelentik a következő esetet: Özvegy Kádas Imréné idevaló gazdálkodónő a múlt éjszaka arra serkent, hogy a konyhaajtó verőczét valaki kinyitotta. Hangokat is hallott, ám azt hitte, az utcán beszélgetnek az emberek. Ezért nem is gyújtott lámpát, mert abban a hitben volt, hogy a macska máskál a konyhában és az ugrott ki az ajtón. Reggel azonban, mikor a pitvarról nyíló nagyházba akart menni, meglepetve látta, hogy a pitvar ajtaja nyitva van. Most már rosszat sejtett és a szomszédokat hívta tanukul, akikkel aztán arra a szomorú tapasztalatra jutott, hogy nem macska, hanem betörő járt ki és be az éjszaka. Néhány párnát és más fehérműt emelt el a lakásból. A hajduböszörményi rendőrség nyomoz az ügyben.

Angyalcsinálás Kisujszálláson. Tömeges gyermekirtás történt Kisujszálláson. A csendőrség kinyomozta, hogy Boross Károly és a vele közös háztartásban élő Kocsánsi Julianna egymásután két csecsemőjüket megfojtották és elásták a faskamrában. A kis holttesteket a vizsgálóbíró jelentésében kiásták, a szülőket pedig letartóztatták. Kisujszálláson egyébként több hasonló esetet nyomoz a csendőrség, mert a községben szinte üzletszerűen folytatják a barbár gyermekirtást. Több letartóztatás várható.

Sikkasztó igazgató. Makóról táviratozza tudósítónk: A makói rendőrség ma délelőtt letartóztatta Háfner Sámuel, a Hagyma részvénytársaság szövetkezetének az igazgatóját, aki huszonkétezer koronát sikkasztott. Háfner kilenc gyermeknek az atyja és az utóbbi három év leforgása alatt már négy ízben sikkasztott, azonban a zsidó hitközség gyermekeire való tekintettel mindig rendezte adósságát, úgy hogy az ellentett följelentést mindig visszavonták. Érdekes, hogy a most fölépült makói zsidótemplomnak Háfner hálából egy ezerkétszáz koronára értékű oltárterítőt ígért. Az értékes aranyhímzésű terítő meg is jött, de Háfner nem tudta kiváltani és a főrabbit kérte meg, hogy az összeget szerezzze meg számára kölcsönképpen. Háfner Sámuel átkísérték a szegedi ügyészségre.

Mandel Lipót

cipőáruházát

Piac-utca 28.

Városi bérház sarokhelyiségébe helyezte át.

Telefon 352.

Telefon 352.

— 20 filléres nyári menetrendünk kapható lapunk kiadóhivatalában, az összes könyvkereskedésekben és dohánytőzsdékben.

— A repülőgép halottai. Lisszabonból táviratozzák: Egy repülőversenyen Marmio aviatikus a főváros közelében háromszáz méter magasságból lezuhant és azonnal meghalt. — Londonból táviratozzák: Gordon Bell aviatikus Brootland közelében monoplánjával leszállt, de a készüléke oly erősen ütődött a földhöz, hogy az aviatikus súlyosan megsebesült, utasa, Kennedy hadnagy pedig meghalt.

— **Randevu a szekrényben.** Szokatlan módját választotta a randevunak Tóth Mihály napszámos, aki tegnap este belopózott Fischer Menyhért Arany János-utcai lakásába s ott bebújt a szekrénybe. Éjfélkor érkezett haza Fekete Mária cselédleány, aki mikor kinyitotta a szekrényt, kétségbeesve látta ott Tóth Mihályt. Lármat ütött, majd rendőrről szaladt s ennek segítségével Tóthot előállították. A rendőrségen azonban azzal védekezett, hogy nem rossz szándékkal bujt a szekrénybe, hanem Máriával akart megbékülni, akivel állítólag előbb bizalmas barátságban állott s az utóbbi napokban félreértés támadt közöttük. A rendőrség az ötletes szerelmezt őrizetbe vette.

ÓRAJAVÍTÁSOK

legjobban !! legolcsóbban !! jótállással
Kurián Gyula órásnál. Debreczen, Piac-u. 42.

— Ma katonazene-műsorral hangversenyt rendez vasárnap este fél 8 órától a „Dréher“-éttermekben az „Egyetértés“ waggongyári zenekara. Belépő díj nincs.

— A Magyar-Francia Biztosító Részvénytársaság debreczeni vezérigynöksége, tisztelt ügyfelei és az érdekeltek szives tudomására hozza, hogy hivatalos óráit, folyó évi június 15-től, augusztus 31-ikéig, reggel 7-től, délután 2 óráig tartja.

— **Anyakönyvi hírek.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten a következő jegyespárok jelentkeztek kihirdetésre: Albert Géza—Csap Róza, Kiss Andor—Barna Erzsébet, D. Szabó László—Szabó Eszter, Schilling Miklós—Jenkei Margit, Miskolczi István—Kozák Zsuzsanna, Csengeri Menyhért—Friedmann Margit, Háda Péter—Széll Mária, Surinyák János—Szabó Sára, Pongor László—Kántor Zsuzsanna, Szűcs Gyula—Domka Mária, Esztes János—Beke Juliánna, Fábrián János—Fittös Eszter, Bilmajer János—Szabó Erzsébet.

Házasságot kötöttek: Mezei József—Schwartz Adél, Szarvady Pál—Czabán Olga Franciska, Weinfeld Izidor—Bárdi Irén, Hika Károly—Fuchs Erzsébet, Tóke István—Szromek Anna, Sinágel Mihály—Vass Juliánna, Radvánszky Mátyás—Fekete Anna, Rác János Gábor—Homoki Anna, V. Nagy Lajos—Tóth Erzsébet, Schorr Ferenc Győző—Masek Anna, Horváth Pál—Dratler Helke.

— Elegáns szalma- és Panama kalapok Frank testvéreknél, a megyeháza mellett.

— 20 filléres nyári menetrendünk kapható lapunk kiadóhivatalában, az összes könyvkereskedésekben és dohánytőzsdékben.

— **Rendőri hírek.** Kállai Gusztáv máv. kocsifékező panaszt tett ismeretlen tettes ellen, aki állítólag május 27-én este fél 11 órakor megtámadta, egy hegyes szerszámmal megsebesítette. A rendőrség vizsgálatot indított. — Fagyal Bálintné vámospécsi lakosnő fűszercsomagját Balog Péter hentes üzletéből ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség a tettest nyomozza.

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
porszékeskedő, Debreczen, Rossz-u. l.
(Első takarékpénztár palotájában)

A nyaralóban
csak
MAGGI-féle
húsleves-kockát
használjunk!
5 f
drbja

— **Dr. Katona Mihály,** sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debreczenben f. hó 20-án, pénteken egész nap, 21-én, szombat d. e. 11 óráig Darabos-u. 55. sz. alatt, ahol különösen tüdő- és gyomorbaajosok számosan látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

— **Gázkályhákön való próbafozés bemutatása.** Debreczen város világitási vállalata új, különösen a háziasszonyokat érdeklő gázmintafőzés rendezését határozta el. A gázgyár ugyanis gáztakarékúthely kiállítását és próbafozést rendez e hó 15., 16. és 17-ik napjain. Ez alkalommal bemutatja a legmodernebb gázfűzőkészülékeket és az azoknak kezelését. A bemutatásnál szemléltethetőleg meggyőződhetnek a jelenlevők arról, hogy milyen előnyökkel jár a gáztakarékúthelyeken való főzés, sütés. Meggyőződhetnek arról is, hogy egy 3—4 tagu család 4—5 féle ebédje 9 fillér áru gázból elkészül. Megláthatja mennyire egyszerűen, gyorsan és milyen tisztasággal jár a gáztakarékúthelyeken való főzés. A jelenlevők ott a helyszínen meg is izlelhetik az előttük készült különféle süteket, tésztákat, teasüteményeket. Az előadások megtartásához sikerült megnyerni egy e téren kiváló speciálistát és szakácsnét, Powondra kisasszonyt Berlinből, ki már a bel- és külföld sok más városában igen jó sikerrel tartott hasonló előadásokat. A próba gázfűzés e hó 15., 16. és 17-én délután fél 6 órakor kezdődik az Ipartestület disztermében (Simonffy-utcai bérház) ahol minden érdeklődő szivesen látnak. Beléptidij nincs és az ételek megízlése is díjtalan. Ezenkívül pedig ugyanazon napokon a Dóczy leánynevelő intézetben és a Svetits-zárdában tartanak a növendékek és azok hozzátartozói részére hasonló előadások. Bővebbet a gázgyárban tudhatni meg. (Telefon szám 74.)

Üzletáthelyezés.

FÖLDES SÁNDOR

villamosvilágítási és erőátviteli vállalatát

Hatvan-u. 18. sz. alá

(Bethlen-utcával szemben)

helyezte át.

o Feltűnő szép o

SZALMAKALAPOK

és különleges nyakkendők
a legszebb választékban

Frank Imréné a Dreher mellett.

— **Értesítés.** Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a férfi és női gőzfürdőosztályokban az átalakítási munkálatok elkészültek s vasárnap, június hó 15-től kezdődőleg mindennap reggel fél 6 órától este 6 óráig rendelkezésére áll. A páratlan fémvel és kényelemmel berendezett fürdő-intézetem a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlom, maradok kiváló tisztelettel Szikszay Gyula.

— 20 filléres nyári menetrendünk kapható lapunk kiadóhivatalában, az összes könyvkereskedésekben és dohánytőzsdékben.

— **Tennis ingek** Frank testvéreknél, a megyeháza-mellett.

— **Blousok,** valódi kézimunka himzéssel már 14 koronától. Grenadin blousok legdivatosebb formákban 7 kor. 90 fill. Halmágyi fiókiüzletében.

! ÉRTESETÉS !

A Dankó-féle temetkezési vállalatnak üzletem átvételétől való visszalépése folytán régi jónevű

temetkezési intézetemet

saját cégem alatt magam fogom tovább folytatni s abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy dusan felszerelt raktáramat **gyászaru cikkekben a legolcsóbb árban** bocsáthatom a gyászoló felek rendelkezésére. Vevőközlönsem eddigi bizalmát megköszönve, kérem azt a magam részére jövőre is. Intézetemet más hasonló intézettel össze ne tessék téveszteni. ::
Debreczen, 1913. évi június hó 14-én.

PELEI IMRE

temetkezési intézete Kenyér piac, Bádagos-u. 6.

Színház

* Az Apolloban színre kerülő két szkeccsre: „Weisz Pistára“ és „A gyilkos“—ra jegyeket elő lehet jegyezteni személyesen és telefon utján reggel 10 órától 12-ig, délután 3 órától 6-ig. — Helvárak a következők: Egész páholy 8 korona. Páholyülések 1.60 K. Földszinti zsölye 1.60 K. I. hely 1.20 K. II. hely 80 fillér. III. hely 50 fill. Telefon 762.

* **Moziszkeccs az Apolloban.** Pénteken kezdi meg a budapesti Apollo szkeccs társasága 10 napra terjedő vendégjátékát a két legsikerültebb moziszkeccs darabbal: „Weisz Pista, a huszár“ és „A gyilkos“ című operettel. E két darabról irni felesleges, mert minden újságot olvasó ember tudja, hogy Pesten a főszezonban ment és azt is, hogy hány előadást ért. — „A Weisz Pistát“ Faragó J. és Harsányi Zsolt írta, zenéjét pedig Forrai Ivor szerezte. „A gyilkos“ szerzői: Bródy és Mártos, a nálunk is nagy sikert aratott „Leányvásár“ szerzői, és Szirmai A., aki a zenéjét szerezte. — Szereplők: Ötvös Zseni, Horváth Kálmán, Kovács András, Ihász Gizi, Gabányi Jenő. — Mind elsőrangú művészek, akiknek országosan ismert nevük van. — Péntektől 5 napig „Weisz Pista“, azután 5 napig „A gyilkos“ megy emelt helyárak mellett.

* Ha jól akar mulatni és olcsón, okvetlen nézze meg az Apollóban „Weisz Pistát, a huszárt” péntektől 5 napig. Előadások kezdete: 1/28 és 1/210 órákor.

* Az Apollóban ma délután 3 órákor fél árak mellett, azután rendes helyárakkal látható utoljára a tegnapi nagy sikert ért sláger kép: „A koldusgróf”, dráma 4 felvonásban! Remek kísérő, humoros számok!

* Délután 3 órákor már láthatja fél helyárak mellett az Apollóban: „A koldusgróf” című 4 felvonásos szenzációs képet!

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Uj joggyakornok. A debreceni kir. tábla elnöke Szilágyi Zoltán máramaroszigeti jogszigorlót a debreceni kir. ítélőtábla területére joggyakornokká nevezte ki.

§ Büntető főtárgyalások. A debreceni kir. törvényszék a jövő héten a következő bűnügyek kerülnek főtárgyalásra:

Junius 16-án: Fakula Zsófia és társa lopás büntette, Kovács Imréné és társa orgazdaság büntette, Tardi Gábor lopás büntette.

Junius 18-án: Nagy Lajosné súlyos testi-sértés büntette, Jenes Zsófia lopás és orgazdaság büntette, Kass Sándorné lopás és orgazdaság büntette.

Junius 19-én: Kurta Mihály lopás büntette, Szabó Imre és társa lopás büntette, Biró Antal lopás büntette, Balogh József lopás vétsége.

Junius 20-án: Gecse Mátyás sokkasztás büntette, Futóczki János magánlaksértés büntette, Spilka Mihály királlysértés vétsége.

Junius 21-én: Rác Mihályné lopás büntette, Fehér Jenő lopás büntette, Vass Gáspár súlyos testisértés büntette, Nádas Lajos lopás vétsége, Schuler János és társa lopás büntette, Kovács Lajos lopás büntette.

NYILTTER.

Gyógy- és vizgyógyintézet
Eggenberg, Grác mellett.
 Az összes uj-kori fizikális gyógyeszközök.
 Főorvos: Dr. Grossmann, volt egyetemi assistens.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	813.-
Osztrák hitel	824.-
szász- és koronakapitálé	81 45
Államvasút	716.-
Jelölő bank	424 50
Rimamurányi	716.-
Halgótarjáni	753.-
Körmendi vasút	643.-

Irányszat:
Magánleszámitolási kamatláb:
 Bécs 5 1/2-5 13/16 %o, Berlin 5 1/4 %o London 4 1/2 %o.

Budapesti gabonátőzsde.

Szars E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Buna májusra	11-27
„ júliusra	11-77
„ 1913. okt.	9-08
Róza októberre	
„ júliusra	8 48
Zab októberre	7 88
„ júliusra	7 48
Tengeri 1914 és május	7-97

aug. Keszárna 5-10-zel olcsóbb.

Csöd. A debreceni kir. törvényszék ma délben íj. Weichinger Károly kávé ellen elrendelte a csödtöt. Csödbiztos: Nagy Elemér dr. törvényszéki jegyző, tömeggondnok: Csath Sándor dr. ügyvéd. — Ugyancsak a mai napon nyitotta meg a csödtöt a debreceni kir. törvényszék Hartstein Vilmos bodegás ellen. Csödbiztos: Nagy Elemér dr. törvényszéki jegyző, tömeggondnok: Szilágyi Bálint ügyvéd.

Ingatlanok forgalma.
 Juhász Mihály és neje Szilágyi Juliánna veszi Szemán József és neje Gulvás Mária-tól tiszacsegei ingatlant 710 koronáért.

Tar Márton és neje Molnár Zsuzsánna veszi Kozma Péterné Molnár Erzsébettől 5 hold 1456 négyszögöl ondódi szántóföldet 10,600 koronáért.

Reiter Miklós és neje Müller Borbála veszi Rázsó János és neje Szilágyi Juliánától Nagy József-telepi házat 4000 koronáért.

Batári András és neje Mikó Eleonóra veszi Miklós Mórtól nyirmártonfalvai ingatlant 300 koronáért.

Ujlaki István veszi özv. Kozma Juliánától debreceni ingatlant 2500 koronáért.

Íj. Molnár Bálint veszi Molnár Bálint és neje Faragó Juliánától 22 hold 88 négyszögöl halápi kaszállót 6000 koronáért.

HOTEL NEW-YORK BÉCS

Uj megnyitás! WIEN, II., SPERGASSE 5. Uj megnyitás!
 100 szoba.
 5 perenyre a városi központtól. Az Északi vasut (Nordbahn) és az Észak-nyugati vasut (Nordwestbahn) pályaudvarainak közvetlen közelében. — Előkelő családi szálloda. Központi fűtés. Hűség és meleg víz minden szobában. Fürdők a házban. Elegáns hall, zene-, író-, és olvasószobák. Kitűnő konyha. Szobák 3 korona 60 fillértől feljebb. Tulajdonos: GEIRINGER KÁROLYK

NŐI KALAPOK

igen olcsón, nagy választékban kaphatók a Női Kalapgyár raktárában, Simonffy-u. 2. (Városi bé ház.)

Csödeladás.

Vb. Mercur írógép és irodaberendezési vállalat (Kulcsár Dezső) raktárának tételenkénti kiárusítását mai napon megkezdem s minden nap délután 3-6 óráig folytatom a Piac-utca 77. sz. alatti udvari helyiségben. Kiárusulás alá kerülnek írógépek, írógép- és irodafelszerelések, irodaberendezések, üzleti könyvek, amerikai butor- és börgarnitúra, íróasztalok, szekrények stb.

Eladó azonkívül a Hatvan-u. 53. sz. a házban levő nyomdai berendezés, gépek, betűk, betűszekrények és nagymennyiségű papíráruk. Érdeklődők a nyomda megtekintése céljából minden nap délelőtt 11-től 12-ig irodámban (Király-u. 5. l. emelet) jelentkezhetnek.

Dr. Sajó Béla, tömeggondnok.

Kartelen kívül. MEZŐ ÁRMIN

építetfa, deszka és cserépkereskedése Wesselényi-ter 6. szám alatt (Berta-gözmalom.) — Kolarit elszigetelő lemez kizárólagos egyed. árusítása. Kartelen kívül, tehát olcsó árak. Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzé be.

Csöd tömegeladási hirdetmény.

Közadós Varga József csödválasztmányának és a debreceni kir. törvényszék, mint csödbíróságnak vonatkozó határozata folytán közhírré teszem, hogy vb. Varga József debreceni butorkereskedő csödtömegéhez tartozó és a csödléltár 76-78, 80-81, 87-369, 371-679, 670/a, 671/a, 672/a, 673/a, 674/a, 675/a, 676/a, 677/a, 678/a, 679/a, 680-690, 692-695, 697, 701-1278, 1280-1762, 1764-1872, 1877-2101 tételei alatt felvett butorárak, félkészárak, anyagok és butorkereskedéshez tartozó felszerelések, melyeknek feltár szerinti beszerzési ára 92.794 korona 30 fillér, becsértéke pedig 44.997 korona 30 fillér, zárt ajánlat útján egy tömegben el fognak adni.

A zárt ajánlatok Szilágyi Imre ügyvéd csödtömeggondnokhoz legkésőbb 1913 július hó 1-én napjának délutáni öt órájáig nyújtandók be és annak benyújtásával egyidejűleg a fent kitétt becsár 10% a tömeggondnok kezéhez készpénzben lefizetendő — Az ajánlattevő ajánlatában köteles kijelenteni, hogy a jelen hirdetményben foglalt kikötéseket és feltételeket kötelezőnek elismeri.

A csödválasztmány az ajánlatok felett 1913 július 5-ik napján hoz határozatot és azt ugyanazon napon délután 6 órákor a közadós üzlethelyiségében kihirdeti.

A csödválasztmány fenntartja magának a jogot arra, hogy az ajánlatok közzül szabadon válasszthasson, avagy valamennyit elutasítva, az áruraktárnak más módon leendő értékesítése iránt intézkedhessék.

Sem tömeggondnok, sem a választmány az ingók mennyisége, minősége és értéke tekintetében semminemű szavatosságot nem vállal.

A vételi illeték vevőt terheli és ugyanőt terheli minden veszély az ajánlat elfogadásától kezdve az átadásig is.

Vevő köteles ajánlatának elfogadásakor azonnal, de legkésőbb a választmányi határozat kihirdetésétől számított 24 óra alatt a vételárat és a vételi illetéket csödtömeggondnok kezéhez készpénzben megfizetni, ellenkező esetben bánatpénze a csödtömeg javára elvész és a vétel semmisenk tekintendő.

Köteles vevő a megvett árukat a csödtömeg gondnoktól az ajánlat elfogadása után azonnal, de legkésőbb a választmányi határozat kihirdetésétől számított 24 óra alatt átvenni és amennyiben az üzlethelyiség bérletét tömeggondnoktól át nem venné, az üzlethelyiségből a megvett árukat nyolc nap alatt elszállítani.

Kelt Debreczenben, 1913. június hó 14-én.

Szilágyi Imre,
 ügyvéd, csödtömeggondnok
 Csapó-utca 4. szám.

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS

CIPŐKRÉM

Minősége kitűnő
 puhít, tisztít,
 fényesít.

Gyártja: HERCZEG és GEIGER
 csász. és kir. udvari állító Budapest.
 KAPHATÓ MINDENÜTT.

10 szög 50 fillér, szentül minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 f.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szög 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők.

Apró hirdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Levelezés

„Lola 17” jeligére levél van a kiadóhivatalban.

Megismerkednék 20—22 éves intelligens fiatal emberrel szórakozásból. — Levelek „Lola 17” jeligére a kiadóhivatalba küldendők.

56 éves özvegy, vidéki ház- és üzlettulajdonosné férjhez menne 56 éven felüli józan életű nyugdíjas, vagy jobb iparoshoz. Levelet a kiadóhivatalba „Koromhoz illő” jeligére kérek.

Üzlethelyiség

Lakatos vagy asztalos műhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-u. 44.

Jómeneteli kávéház teljes berendezéssel más vállalat miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Darcska községben elköltözés miatt üzlethelyiség lakással, modern üzletberendezéssel azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Lakás

Igen szép 4 szobás lakás minden hozzávalóval, két bejárattal, gáz- vagy villanyvilágítással, modern azonnal kiadó. Miklós-utca 22.

Három szobás modern uri lakás, hozzávalókkal augusztus 1-től olcsón kiadó. — Magos-utca 18.

Különféle

EREDETI karlsbadi kétszersült Sprudel forrásvízzel készítve, — kapható a Deutsch-üzletekben.

Utazókiosarak, kézbőröndök, sport- és gyermekkoscsik legolcsóbban Schwarz M. L.-nél. Piac-u. 52, megyeház mellett.

Valódi edes nemes szegedi paprika-különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmatáru nagykereskedésében, pénzügyi palota Telefon 79.

Vízvezeték, csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben ítéltetés mellett. — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gyenes Antal. Miklós-utca 29. sz. Telefon szám 379.

KONYHA ÉS ELŐSZOBA berendezések készen kaphatók, nagy választékban, Weisz Ferenc asztalos, József-kir.-herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90.

Kimaradt üzleti könyvek kiadóhivatalunkban míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók.

Tenniszicipőt és egyéves önkénteseknek cipőt, csizmát szabályszerűen készít **Falussy Károly**, polgári és katonai cipésmester, Csapó-utca 41. szám alatt.

Izr. urinónél kitűnő házikoszt és lakás kapható. Arany János-u. 16. sz.

Gyermektolókocsi megvételre kerestetik. Erzsébet-ut 101. sz., a kapu alatt.

Hegyközszentimrei saját termésű barack nagyban és kicsinyben Darabos-u. 56.

Makulaturapapiros olcsón kapható Piac-utca 49. sz., I. emeleten, a második udvarban.

Kopirkönyvek, valódi Heller patent, a legkevesebb gyártmány 1000 lapos 4.60 kor. 500 lapos 2.60 koronáért kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Allást kapok

Gyermek fiúk lakatos tanulóknak felvétetnek fizetéssel. Weisz Ede Piac-u. 38.

Tanuló felvétetik Balogh M. J. fűszer-vegyes üzletében. Debreczen, Hatvan-utca 15.

Házak-Telkek

Böszörményi uton 39. számú ház és szőlő (Ménló-teleppel szemben) jutányos áron eladó.

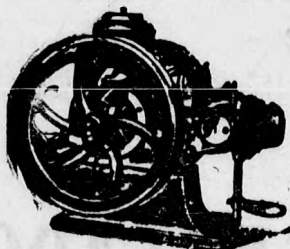
Bocskav-kerthben 7 hold szőlő, elköltözés miatt, kedvező fizetési feltételek mellett, félholdas részletekben is, eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezsőnél. József kir. herceg-utca 33.

Hétezer koronát jövedelmező ház, belvárosban, közel a főtérhez, pályaudvarhoz, 375 négyszögöl terület, becsáron jóval alul eladó. Vételhez kevés pénz kell; kedvező fizetési feltételek. Értekezhetni: Szalkai-utca 6.

500 koronát

fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatát mellett üvege 80 fillér valaha ismét fogfájdást kap, vagy szája büzlök. **Bartilla, Winkler Ede, Wien, 19/I. y Sommergasse 1.** — Kapható Debreczen minden gyógyszerárban és drogueriában: Csak a „Bartilla fogvíz”, kérendő. Hamis tasok bejelentés e jól jutalmaztatik. O helyekre hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üvegre 5 kor. 80 fillérért.

A világhírű és a legújabb rendszerű

TELEFON 12-76.

BOLINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

Anyos Imre cégnél kaphatók Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jóállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek! Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

Az évek óta legjobbnak bizonyult

Fernolendt-cipőpaszta

„NIGRIN”

Mindenütt kapható!!

Fernolendt-cipőpaszta

a legszebb fényességet adja és a bőrt tartóssá teszi.

Véd--legy

Figyeljen a névre és kérjen mindig határozottan **Erdőgyöngyét** Hasonnevű értéktelen utánzatok visszautasítandók!

Erdőgyöngyeművek Moritz Löw, Brunn-Hussowitz.

DARK

Elsőrangú leges

JAVALLATO szesedés, osz ellen. Modern d. Gyermeke lefon. posta- és tember végéig.

Felvilágosított Mönich

!! PA és Mar

minden tékkeser Telefon 6

748 sz. 191

Árv

Alulír teszi, hogy 1913. évi ben dr. T Bergel Dán erejéig 191 tott kielég 750 koroná u. m.: buto nak.

Mely rásbiróság folytán 23 1912. évi á kamatai, 1/2 kor 84 fill költségek e 15. sz. alát **julius hó** **oraja** hatá lefoglalt ing legtöbbet ig alul is el f

Ameni kat mások kielégítési az 1881. év javára is el Kelt D napján.

TELE

Üz

H

Üzleten modern

Lüszte

Angol

Sima

Leány

M C Selyer

Üzleth

DARKAU FÜRDŐ Osztrák Szilézia

Elsőrangú legerősebb jodbromsós fürdő. Az egyedüli fürdő, ahol tiszta jodsóban lehet fürdeni.

JAVALLATOK: Görvélykór, bujakór izzadmány, érleltség, osont- és izületbetegségek, női bajok, csúsz stb. ellen. Modern gyógyeszközök. Régi park. Előkelő elhelyezkedés. Gyermek penziója (kísérő nélkül). Forrásvízvezeték. Telefon, posta- és vasutállomás. Idény május közepétől kb. szeptember végéig. FŐORVOS: DR. KLIMEK V.

Felvilágosítást és ismertetést nyújt a gróf Larisch-Mönnich-féle fürdőigazgatóság DARKAUBAN.

!! PADLÓ-LAKKOK !! és Marx-féle zománc-festékek

minden színben **BLUMBERGER** festékkereskedésében, **Hatvan-utca 13.** Telefon 621. !! Cégre tessék vigyázni. !!

748 sz. 1913. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó kozhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszéknek 1913. évi 15830. számú végzése következtében dr. Tarján Leó ügyvéd által képviselt Bergel Dániel javára 235 korona 52 f. s jár. erejéig 1913. évi május hó 28-án fogantott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 750 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a debreczeni kir. járásbíró 1913-ik évi V. 3237. sz. végzése folytán 235 kor. 12 f. tőkekövetelés, ennek 1912. évi április hó 25. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 106 kor 84 fil érben bíróság már megállapított költségek erejéig Debreczenben, Miklós-utca 15. sz. alatt leendő megtartására **1913. évi július hó 3-ik napjának délutáni 1 óra** határidőül kiűzetik, ahol és mikor a lefoglalt ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Debreczen, 1913. évi június hó 13. napján.

Gál Vilmos, kir. bir. végrehajtó.

ESKA
A legmodernebb, legegészségesebb
kerékpár
Kastrup & Swetlik Eger VB.
az osztrák kerékpár-
ipar diadala. Verseny-
nélküli. Árát megéri.
Egyedüli elárúsítás
Molnár Testvérekéél Debreczenben.

**Böszörményi-ut 39. számú
ház és szőlő**
(Ménló teleppel szemben)

!! jutányosan eladó !!

Ügynökök

ügyes és szolid emberek, a legmagasabb jutalék mellett felvételnek legjobb hírnek örvendő **faredőny- és ablakernyő-gyártmányaim** részére.

ERNST GEYER Braunau, Böhmen.

Telefon 945. ::::: Telefon 945.

Tüzifa, köszén

igen olcsón beszerezhető

SZÜGYINÉL, (Hungária-malom mellett.)

Ugyanott 2 és 3 méteres akácfaék olcsón kaphatók.

Törv. védve.

A fiatalság és szépség titka

meg van oldva az

„OJA“ csodaszappan

használata által „OJA“ egy szinte bámulatos hatású szépségkészítmény, mely az arcbőrnek virulós szint kölcsönöz. Az arcbőr minden tisztátalansága eltűnik. „OJA“ használata által a legduzzadtabb kezek is elegánsak, gyöngédek, tiszták és finomak lesznek.

1 egész doboz 2 K. Jól ügyeljünk az „OJA“ névre, mert 1 kis doboz 1 K. csomagolásainkat megtévesztésig utánozzák.

„OJA“-körömlakk

azonnal **pompás fényt** kölcsönöz, mely betekig eltart és a kezek mosása után mindig szobban bontakozik ki. Egy készlet körömlakk és paszta lakkeltávolítóval 2-50 K.

Parfümerie „OJA“ Americ. Co. Ltd. Wien, I., Petersplatz 11.
Debreczenben kapható a Központi drogériában.

TELEFON 632. SZÁM.

Alapított 1893. évben.

TELEFON 632. SZÁM.

Üzletáthelyezés miatt rendkívüli árleszállítás

HALMÁGYI SÁMUEL

női és leányfelöltők legnagyobb áruházában **Piac-utca, a főpostával szemben.**

Üzletemet **f. évi augusztus hóban** a szemben levő **SZEDLÁK**-féle házba helyezem át, hol a mai kor igényeinek megfelelő modern áruházat rendezek be, miért is tulhalmozott raktáramból a rossz pénzügyi viszonyokra való tekintettel az alábbi cikkeket rendkívül olcsón árusítom.

Lüster köpeny	minden színben, leszállított ára	K 12.—	Costüm legujabb	angol, selyem béléssel, leszállított ára	K 32.—
Angol kabát	divatos színben, leszállított ára	K 10.—	Costüm finom	lüsztterből, divat, leszállított ára	K 29.—
Sima posztó	felöltő kék és fekete, leszállított ára	K 14.—	Costüm vászonból	jól mosható, leszállított ára	K 25.—
Leánykabátok	színes és sötétkék, leszállított ára	K 12.—	Leány és női	kerti ruhák vászonból, rendkívüli olcsó ára	K 12.—

MOSÓ PONGYOLÁK remek színekben, jól mosható, leszállított ára . . . . . **K 6-90.**

Selyem, grenadin, batiszt, vászon és delain bluzokból nagy csoportkiállítás, rendkívül leszállított árak már 3-50 K-tól.

Üzlethelyiség kiadó.

Berendezés eladó.

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ért, szintegy felbőszítéssel, turistalódat, selyemkamarnát, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövet-szükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Minták, figyelmes kiválasztás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Legjobb szépitőszér! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Óvakodjunk az utánzatoktól! Törv. védve. Csodás, gyors és biztos hatása.

A NŐI SZÉPSÉG

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkittünőbb és legbiztosabb a vegyítés, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerekkereskedésben kapható Földes-féle

MARGIT-CRÉME SZAPPAN

Ezen világhírű arckenőcs eltávolít szepit, májfoltot, pattanást, miteszt és más minden bőrbaját, sőt ráncokat, himűhelyeket is, az arcot fehérré, simává, és üdévé varázsolja. Ára: kis tégely 1 kor., nagy 2 kor. Margit-hölgy-por (3-féle színben) 1.20 kor. Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép (Zahn-pasta) 1 kor. Margit-aroziv 1 kor. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN GYÓGYSZERÉSZ, ARAD.

Főlerakat Debreczenben: Balázs Ödön, Jóna és Jóna drog., Kubek Sándor, Mihálovits Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla. — Hajduböszörmény: Ercey Gábor gyógyszerár. — Hajduszoboszló: Bardócz Zsigmond.

Thurzó-Füred.

A déli Szepességének egy remeke ősi fenyvesek közepette. Vasuti állomás Gölniczbánya. 572 méter. Posta és távirat helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely.

Vizgyógyintézet, vizkurák, inhalációk, diétás kurák, nap- és szabad fürdők, villanyozás és masszázs. Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringés, anyagcseré és más egyéb bajok ellen.

Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárással. Kitti konyha és olcsó ellátás. Elő- és utóidényben 30 százalékos, július elejétől 6 heti tartózkodás után 60 százalékos árszármány. Szobák egész idényre olcsó ártalányban bérelhetők. — Állandó fürdőorvos: Dr. Viadár József. Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság.

CARL KRONSTEINER-féle

időálló mész

façade festék

törvényileg védve.

50 színárnyalatban kilogrammonként 24 fillértől feljebb.

Évtizedek óta bevált festék, felülmúlja az összes utánzatokat. Egyetlen célszerű mázoló anyag még a már festett homlokzatonál is.

Email-façade festék sohase kopik, egyszeri bevonás után fed, hideg vízben feloldva használható. Méregmentes, ideális festőanyag belső helyiségek, faépítmények, színek, pavilonok, sátrak stb. festésére. Minden árnyalatban kapható négyszög méterenként 5 fillért.

Mintakönyv és prospektus ingyen.

Carl Kronsteiner, WIEN, III., HAUPTSTRASSE 120.

☐ Raktár minden nagy városban. ☐

Meumtatott Hoffmann és Kronovits könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi újbérlőház 26. A nagy-érdemű urak pártfogását kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

Kevés munkával sok

pénzt kereshet bárki, aki magánfeleknek egy nagyon kedvelt cikket el tud adni. Nem szakmabelieket alaposan kioktatunk. Némi eredmény után fixfizetést is adunk. Ajánlatokat kérünk „Kevés-sok 899” jellegre Blockner hirdető irodájába Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. szám.

Az építkező közönség és építés vállalkozó urak figyelmébe!

AZ ALFÖLDI TÉGLA- ÉS AGYAGIPAR RÉSZ-TÁR.

ajánlja

legjobb minőségű anyag csertégláit
a legméltányosabb árak mellett.

!! Évi téglatermelése 8 millió !!

Megrendelések eszközöltnék
a gyár városi irodájában

HUNYADI-UTCA 10. SZÁM.
Telefon 1127. Gyári telefon 963.

Kifőzés és kávé mérés

Petőfi-tér 6. sz.

Bent étkezésre, ugyszintén kihordásra is kapható július 1-től
Előjegyzések már most bejelenthetők Wesselényi-tér 10. sz. alatt. — Szíves pártfogást kér:

Uri házi koszt. Neumayer Jánosné.

Tausende dauernd zu verdienen!

Geistige Mitarbeiter, Damen und Herren jeden Standes allerorts gesucht. Keine Nachnahme, keine Lotterie; nur reelle, geistige Arbeitsleistung zu Hause. Anfragen befördert gratis und franco: Treuhand-Syndikat „Glückauf“ Paris, IX, 14, Blvd. Poissonnière. (Achtung! Auslandsporto!)

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debreczen, Kistemplombazár.

: Hajduvármegye szállítól. :

Ujdonságok:

Mosó Egonpe kelme -- Grenadin
— Batist — Zephyr — Kreton

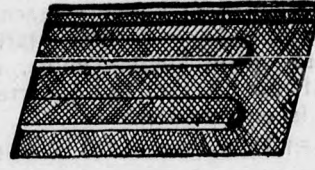
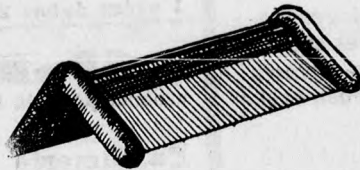
! Óriási választékban !

A SZATMÁRI ELSŐ CSERÉP- ÉS TÉGLAGYÁR RÉSZ-TÁRS-NÁL

E cserép az országban a legkittünőbb gyártmány. — Fagy ellenálló. — Szállítás közben nem törik. — Színe a legszebb rózsapiros. — Minden hatósági és állami építkezéshez hivatalosan el van fogadva.

bármily nagy mennyiségben kapható a legkittünőbb és legjobb minőségű (waggon vételnél) 1000 darabonként:

Bordás (falcos) cserép 66 — K, vasuti kocsi rakva 70 — K.
Hódifarkú kis cserép 30 — K, vasuti kocsi rakva 32 — K.

:: Vizonteladónak ::
kedvezmény adatik.

Vidéki megrendelések a Részvénytársaság igazgatóságához intézendők. Utalványt a városban Szeles Béla vaskereskedőnél (Deák-téren) s a batizi uton levő gyártelepen lehet váltani.

Elsőrendű Hanna pékmalátagyár kerületi képviselőjét ::

fizetéképes, a pékknél beigazolhatólag jól bevezetett cégnek óhajtja átadni kedvező feltételek mellett, esetleg saját számlájára. Jól bevezetett utazókat is akceptálunk fix fizetéssel. Szíves ajánlatok lehetőleg német nyelven «Bäckermalmehlfabrik 5725» jelzéssel Rudolf Mosse, Wien, I. hirdetőirodájához intézendők.

Állandó butorkiállítás. Teljes lakás-, kávéház- és szállodaberendezés.

Szigoruan szabott árak.

Debreczeni Butorkészítő Asztalosok Árucarnok Szövetkezete

Debreczen,
Hunyadi-u. 17/19.

Előnyös fizetési feltételek. Szavatosság az árak kiváló jó minőségéért.

Szigoruan szabott árak.